

The background of the entire page is a solid red color. Overlaid on this are several large, overlapping circles in a light pink color. These circles are arranged in a way that they create a pattern of red and pink shapes across the page. The central circle is the largest and contains the main title.

Jaarverslag 2024

● **FRASCATI** ●

Jaarverslag 2024

Stichting Gasthuis Frascati
Nes 63, 1012 KD Amsterdam

4	1. Inleiding	
7	2. Produceren	2.1 Makers Frascati Producties 2.2 Beginnings 2.3 Under Construction 2.4 Residenties 2.5 Het Verbond 2.6 De (on)vertelde stad
26	3. Presenteren	3.1 Programmering in de Nes 3.2 Theater van Deyssel 3.3 Internationaal 3.4 Festivals 3.5 Contextprogramma's
40	4. Publiek	4.1 Kaartverkoop & publieksbereik 4.2 Digitale activiteiten & Frascati online 4.3 Scholen en educatie
44	5. Bedrijfsvoering	5.1 Financiering & financieringsmix 5.2 Eigen vermogen & bestemmingsreserves 5.3 Meerjarenonderhoudsplan 5.4 Personeel 5.5 Drie gedragscodes 5.6 Sociale veiligheid
56	6. Slotwoord	
58	Raad van Toezicht en Bestuurders	
62	Bijlage 1: Activa, passiva en resultatenrekening	
66	Bijlage 2: The Missing Link PLAN	

Inleiding

1. INLEIDING

Met een oorlog aan de oostgrens van Europa en een conflict in het Midden-Oosten dat onbeheersbaar lijkt, wereldleiders die het niet zo nauw nemen met de democratische waarden en sociale media inzetten om invloed te winnen, is het duidelijk dat we in gespannen tijden leven. Deze toenemende onrust zien we ook terug in de manier waarop ons land politiek wordt bestuurd. Het zijn explosieve tijden. De spanning in het land en ook in onze steden neemt merkbaar toe. Wat betekent dit voor kunstenaars en het theater? En hoe kunnen wij een plek bieden waar verschillende stemmen gehoord worden? Dat een thuis voor velen is? Dat is de vraag die ons meer dan ooit bezighoudt.

Jonge makers timmerden nationaal aan de weg. Sommigen van hen, zoals Gerben Vaillant, bereikten al direct een groot landelijk publiek dankzij enthousiaste programmeurs. Ook Kim Karssen maakte grote sprongen dit jaar. Haar nieuwste voorstelling *We're all alone in this together* werd een regelrechte hit en tourde door zowel Nederland als Vlaanderen. De productie stond bovenaan in de jaarlijstjes van veel critici en werd door de Volkskrant verkozen tot beste voorstelling. Ook in Amsterdam waren we zeer actief. Theater van Deysel in Nieuw-West is de huiskamer van een wijk in transitie. Een aantal van de kunstenaars maakte de overstap naar de Nes.

Welgeteld drie makers uit ons huis stroomden door naar de grote gezelschappen. Regisseur Priscilla Vaudelle trad toe tot het makersensemble van Theater Oostpool in Arnhem. Theater- en performancemaker Carolina Bianchi en choreograaf/performer Cherish Menzo voegen zich per '25 bij het makersensemble van Theater Utrecht, waar oud-Frascati-maker Floor Houwink ten Cate afgelopen jaar al werd opgepikt. Daarmee bewees Frascati zich opnieuw als de belangrijkste broedplaats voor de BIS. Bianchi werd overigens ook door de jury van het Nederlands Theater Festival genomineerd voor de Theo d'Or voor de meest grensverleggende podiumprestatie van '24.

Andere oud-makers van Frascati Producties, zoals Anoen Nuyens met Bureau Vergezicht, vonden intussen aansluiting bij de meerjarige subsidieregeling van het Fonds Podiumkunsten. Dit was mede te danken aan het grote succes van *De zaak Shell* uit '20. De voorstelling bereikte al een groter publiek dankzij de televisiebewerking en ging dit jaar opnieuw in reprise.

Door middel van co-curaties krijgen kunstenaars steeds vaker een stem in ons programma. Zo cureerde Dries Verhoeven eind mei *WORK WORK WORK* over het werkende lichaam anno nu en in de toekomst, waarin hij twaalf internationale werken selecteerde uit zijn eigen archief en dat van anderen. Eind mei stonden onze ruimtes tot zijn beschikking, evenals ons personeel. Frascati werd een museum voor performancekunst. We bereikten in '24 de hoogste zaalbezettingsgraad in jaren en groeiden naar een gemiddelde van 76%.

Met ons residentieprogramma verbreedden we onze talentontwikkeling. Deze nieuwe lijn – die we doorzetten in de komende kunstenplanperiode – zorgt ervoor dat (internationale) makers ook gedurende een afgebakende, korte periode gebruik maken van de faciliteiten van ons huis en zo met ruimte voor onderzoek een stap zetten in hun ontwikkeling.

'24 was een uitzonderlijk jaar voor Frascati! Dankzij de positieve beoordeling en toekenning van meerjarige subsidies door zowel het AFK als de Raad voor Cultuur, kon Frascati zijn innovatieve en risicovolle programmering met kracht voortzetten. De succesvolle terugkeer in de landelijke BIS markeert een cruciaal moment voor het huis en de kunstenaars die er werken. "Frascati blijft een katalysator voor vernieuwende, kleinschalige podiumkunsten" schrijft de Raad voor Cultuur. Vanuit een zeer stevige basis kunnen we de komende jaren verder bouwen aan een meerstemmig theaterhuis van de toekomst.

Foto: AfroVibes © Raymond van Mil

Producers

2. PRODUCEREN

Frascati is het grootste (inter)nationaal opererende productiehuis van Nederland, dat theatermakers uit binnen- en buitenland ondersteunt. Onze makers werken in diverse disciplines, zoeken cross-overs daartussen, zijn volstrekt eigenzinnig, baanbrekend en daarmee gezichtsbepalend voor de toekomst. Het werk vindt zijn oorsprong in de snel veranderende grootstedelijke omgeving en is vaak geëngageerd 'documentair'. Voorstellingen staan in grote en kleine zalen en op locatie. Frascati maakt deel uit van *De Coproducers* en de internationale netwerken *House on Fire* en *WEB*.

Trajecten van makers zijn altijd op maat gemaakt, ze werken soms even en soms jaren bij ons. We hebben intussen verschillende deuren waardoor ze instromen en iedere uitstroom ziet er ook anders uit. Onze werkwijze met makers verbreedde zich. Binnen het nieuwe residentieprogramma werken makers korte periodes vrij zelfstandig, er wordt gebruik gemaakt van onze faciliteiten. Vaak, maar niet altijd wordt deze periode afgesloten met een publieke eindpresentatie. *Beginnings* (vroeger Fraslab) is ons testlab. Twee jonge makers, vaak net afgestudeerd, doen onderzoek en toetsen dit gedurende drie avonden in een double-bill aan het publiek. De proeves worden geproduceerd door Frascati Producties en makers worden begeleid door onze dramaturgen, productieleders en technici. *Under Construction* is het programma, waarin we in een aantal gebundelde avonden per jaar werk tonen van jonge makers uit Amsterdam. Zij hebben dat werk al eerder gemaakt bij één van onze samenwerkingspartners (o.a. Bijlmer Parktheater, Podium Mozaïek, Nowhere). In aanloop naar een toonmoment ontwikkelen ze dit verder onder onze vlag. Elike Roovers selecteert en begeleidt inhoudelijk.

Binnen de aanwas van nieuwe makers verwelkomden we theatermaker en beeldend kunstenaar Ika Schwander. Andere jonge makers groeiden gestaag door. Zo creëerde Toni Blackwell haar eerste volwaardige productie *Voor junkies die de wereld gaan redden*, ging *Het Spektakeltje* van Just van Bommel op reis en werd *on almost every page* van Gerben Vaillant, afgestudeerd aan de mime-opleiding, met groot enthousiasme opgepikt door het veld. Dat verheugt ons, want in de meerjarige subsidierondes van het Fonds Podiumkunsten sneuvelden juist een aantal gevestigde mimemakers. Begin 2024 ontving het collectief LENZ de tweejarige subsidie "nieuwe makers" van Fonds Podiumkunsten, waarmee zij hun ontwikkelmogelijkheden kunnen verstevigen.

Ten aanzien van de uitstroom, werden naast Floor Houwink ten Cate ook Carolina Bianchi en Cherish Menzo opgenomen in het makers-ensemble van Theater Utrecht (per 1 januari '25). Priscilla Vaudelle trad met ingang van het nieuwe theaterseizoen aan tot het artistieke team van Theater Oostpool. De producties, *Chapter 1: The Bride And The Good Night*, *Cinderella*, *Jezebel*, *DARKMATTER* en *OSSO*, die de drie uitstromende makers onder de vlag van Frascati Producties creëerden, hadden in '24 nog aanzienlijke nationale en internationale tournees.

2.1 MAKERS FRASCATI PRODUCTIES

Een greep uit de makers van 2024:

Toni Blackwell

VOOR JUNKIES DIE DE WERELD GAAN REDDEN

Toni Blackwell studeerde in '21 af aan de opleiding Theaterdocent in Amsterdam. Haar artistieke signatuur is rauw en uitgesproken en haar werk wordt gevoed door een behoefte aan rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. In het kader van Beginnings presenteerde ze in '23 *Toni Blackwell's Medusa*, in samenwerking met actrice Nora El Koussour. In november '24 ging haar eerste volwaardige Frascati-productie in première: *Voor junkies die de wereld gaan redden*: een rauwe, beeldende voorstelling over een groep vrienden die aan de rand van de samenleving leeft. Theaterkrant vermeldt: "[...] een unieke, speelse voorstelling over de spanningen tussen escapisme, idealisme en zelf-destructie".

Foto: Voor junkies die de wereld gaan redden, Toni Blackwell © Bart Grietens

Ika Schwander (LU/BE/NL)

OF ALL YOUR WORDS AND SOFT STRANGE WAYS

Ika Schwander (1999) maakt beeldende voorstellingen, films en installaties. Ze studeerde Fine Art aan Central Saint Martins in Londen en rondde in '23 de performance-opleiding af aan de Toneelacademie Maastricht met *è vero è vero è vero*. In maart '24 verscheen haar eerste Frascati-productie. *Of all your words and soft strange ways* is een voorstelling in samenwerking met de Braziliaanse choreograaf Marcelo Evelin over hoe het lichaam zich verhoudt tot een wereld in verwoesting. Schwander liet zich inspireren door het leven van Julia Butterfly Hill, die al op jonge leeftijd moest herstellen van een auto-on-

geluk. Ze verwierf vooral bekend als klimaatactiviste en leefde 738 dagen in een eeuwenoude sequoia boom als protest tegen ontbossing. *"Prachtig liefdeslied verbindt twee verschillende generaties,"* aldus Theaterkrant.

Gerben Vaillant

ON ALMOST EVERY PAGE

Lukt het de mens een onderdeel te zijn van het geheel? Vanuit die fascinatie ontwikkelt Vaillant voorstellingen. Even gevoelig als radicaal gebruikt hij verschillende vormen, zoals tekst, dans, beeld, filosofie en *trash*. Zijn werk is atmosferisch en soms verwarrend van aard. Hij werkt regelmatig samen met componist en sound-designer Timon Persoon met wie hij een cinematografisch universum creëert, dat in iedere voorstelling doorgroeit. In '22 kwam de voorstelling *The Other Everything* uit, daarna volgde *A sense of an ending*. Zijn nieuwste voorstelling *on almost every page* ging in februari in première, speelde later in het jaar nog Love at First Sight Festival in Monty, Antwerpen en in '25 wordt het hernomen. In '24 ontving Gerben Vaillant de Jongemakers Prijs van YAA (Young Artsupport Amsterdam).

Kim Karssen

WE'RE ALL ALONE IN THIS TOGETHER + OC/DC

Veelzijdig theatermaker Kim Karssen (performance-opleiding Maastricht) behandelt beladen thema's op groteske wijze. Met liefde voor taal en verhalen onderzoekt ze op fantasievolle wijze het grensgebied tussen kunst en humor. In coproductie met Frascati Producties creëerde ze *De Grap* met Benjamin Abel Meirhaeghe. In '22 volgde *Schrödingers hond* en daarna twee voorstellingen voor theaterfestival De Parade: *Don't rain on my paREET* ('23) en *OC/DC* ('24). Beide voorstellingen gaan in een double-bill op tournee in '25.

Foto: we're all alone in this together, Kim Karssen © Bas de Brouwer

In april '24 ging *We're all alone in this together* in première, een komische en absurdistische performance met Elias De Bruyne over daten en sociaal wenselijk gedrag. De voorstelling tourde in het najaar door Nederland en België, werd genomineerd voor de BNG Bank Theaterprijs '24 en wordt volgend jaar hernomen. In de Volkskrant: "*Wat begint als een lichtvoetige, clowneske performance over het ongemak van daten ontpopt zich tot iets veel scherpers en duisterders.*" Karssen werd ook genomineerd voor de Piket Kunstprijzen '24.

Foto: HAUNTOLOGY, LENZ, © Bart Gielens

LENZ HAUNTOLOGY

LENZ is het interdisciplinaire collectief van Erasmus Mackenna, Marit Hooijschuur en Roel Pronk. Hun werk is multidisciplinair en bevindt zich op de grens tussen theater, livemuziek en performance. Het is toegewijd aan de underground en verhalen van outsiders in de samenleving. In '21 maakte Mackenna de voorstelling *Sheath and Knife (Schede en Mes)*, opgevolgd door *LENZ* ('22), beide in nauwe samenwerking met Hooijschuur en Pronk, waarna de drie zich als collectief verder ontwikkelden. In '23 volgde *Katie Cruel*. Begin '24 kwam *HAUNTOLOGY* uit; een modern, audiovisueel spookverhaal over de generatie die opgroeit in een afstervende wereld, met de oneindige draaikolk van het internet. In de Volkskrant: ★★★★★ "*Een gelaagde voorstelling over een tiener in rouw*". Het tweejarige nieuwe makers budget - dat LENZ door het Fonds Podiumkunsten in '24 werd toegewezen - stelt het collectief in staat om het grote ensemblewerk *Anatomy of a Suicide* uit te brengen in januari '25.

Foto (links): *of all your words and soft strange ways*, Ika Schwander © Ilija Rodrigues
Foto (rechts boven): *on almost every page*, Geirben Vaillant © Ilija Rodrigues
Foto (rechts onder): *The Borderland, dark promise*, Nazar Rakhmanov © Roman Ermolaev

Nazar Rakhmanov (RU)*THE BORDERLAND: DARK PROMISE*

Nazar Rakhmanov is een Tataars-Russische dansmaker (SNDO '22). In zijn interdisciplinaire voorstellingen zijn duisternis, rituelen, dierlijkheid, 'anders zijn' en 'het onzichtbare' terugkerende onderwerpen. In het kader van Beginnings ('23) presenteerde hij zijn solo *Yurodifice*. Dit jaar ontwikkelde hij *The Borderland: dark promise*, een voorstelling die je meevoert langs mythe, fictie en realiteit. Met zowel video als live performance reflecteert hij op de tussenwereld van mensen die genoodzaakt zijn hun land te ontvluchten, maar niet de kans krijgen om zich ergens anders te vestigen. Met vier andere performers werden niet alleen geopolitieke landsgrenzen onderzocht, maar ook de grens tussen licht en duisternis, helderheid en obscuriteit en tussen bewustzijn en onderbewustzijn. "*Rakhmanov vraagt je je in deze ongrijpbare maar fascinerende voorstelling over te geven aan het onbekende*" Theaterkrant.

Gosia Wdowik (PL)*BODY IN RESISTANCE*

Gosia Wdowik is theatermaker en actief lid van GILDIA (Unie van Poolse Theatremakers). Ze rondde in '22 de DAS Theatre Master af. Tijdens haar studie werkte ze aan het onderwerp burn-out en onderzocht ze de ruimte tussen eigen uitputting en zelfbeschikking door methoden uit het activisme toe te passen in haar praktijk. Dit thema werkte ze verder uit in haar performance *She was a friend of someone else* ('23, CAMPO in coproductie met Frascati Producties). Dit jaar volgde in coproductie met Frascati Producties de performance-installatie *Body in Resistance*, die te zien was tijdens *WORK WORK WORK* van Dries Verhoeven. Hierin staat het niet-operationele lichaam van de kunstenaar in het middelpunt. Wdowik onderhandelt met de vraag: hoe kunnen we uitputting een collectief, openbaar gevoel laten zijn?

Foto: *Body in Resistance*, Gosia Wdowik & Frascati Producties © Jacap Beyleveld

Wojciech Grudziński (PL)

BOW A STUDY, residentie THREESOME

Wojciech Grudziński is een Poolse kunstenaar, choreograaf en danser, gevestigd in Amsterdam waar hij afstudeerde aan DAS Theatre (2023). In zijn werk onderzoekt hij onder andere de machtsdynamiek die aanwezig is in theater en dans. Centraal staan thema's als inclusiviteit en *queerness*. Daarnaast is zijn werk een speelse lofzang op danserfgoed en een viering van verschillende perspectieven op het lichaamsbeeld. In de afstudeervoorstelling *BOW A STUDY* kwam dit samen. De dansperformance ging in februari 2024 in coproductie met Frascati Producties in première. Daarnaast programmeerden we zijn voorstelling *THREESOME*, waarvoor hij in het voorjaar tijdens zijn vooronderzoek, resideerde bij Frascati Producties.

Just van Bommel

tour *HET SPEKTAKELTJE*

Just van Bommel (Performance, Toneelacademie Maastricht 2022) vermengt humor met tragedie, waarbij het triviale en gewone wordt aangeboord om ruimte te creëren voor existentiële en universele vragen. In 2023 maakte hen het avondvullende *Het Spektakeltje* bij Frascati Producties. "*Een caleidoscopische voorstelling over hoe alles in ons universum met en rond elkaar beweegt, in elkaar steekt en hoe daar sense van te maken. Alsof je door een sterrenstelsel raast*" ★★★★★, aldus de Volkskrant. In 2024 ontwikkelde hen Parade-voorstelling *Het Circusje* onder de vlag van Likeminds. In november stond *Het Spektakeltje* op Jonge Harten Festival in Groningen en in het voorjaar van 2025 volgt een minitour langs vijf andere steden. In januari 2025 gaat de nieuwste voorstelling van Van Bommel in première: *DEAR FRAIL MALE* – begin december startten de repetities.

2.2 BEGINNINGS

Beginnings is ons halfjaarlijkse startproject na de scouting, op opleidingen en in het veld. Jonge makers werken in vier weken aan een kort onderzoek. We evalueren het proces en bij de juiste match kan een theatermaker doorstromen naar een traject binnen Frascati Producties. Het format is een proevepodium met landelijke uitstraling. Beginnings-makers worden regelmatig elders opgepikt. Dramaturg Francesca Lazzeri of artistiek medewerker/dramaturg Belle de Wit coacht de processen, soms in combinatie met andere coaches. Gedurende drie avonden tonen we de uitkomst in een double-bill constructie aan het publiek.

Beginnings februari 2024

THE TERRESTRIAL GATHERING OF THE MERMAIDS

Chen MingJou / Frascati Producties

Gebruikmakend van beeld, beweging en muziek, creëert Chen een oceanisch landschap van liefdesliedjes, worstelingen, desoriëntatie en genezingsrituelen. Dit werk is verbonden met haar doorlopende onderzoek naar koraal en haar ervaringen met sportduiken. **Chen MingJou (陳明柔)** is geboren en getogen in Taiwan. Na het behalen van haar Bachelor in Dans aan de Universiteit van Taipei ('15), kwam ze naar Nederland om te studeren aan de SNDO (Academie voor Theater en Dans), vanwaar ze afstudeerde in '23.

HELL: LIVE (IN CAPSLOCK)

Holy Dirt / Frascati Producties

Door middel van absurdistische beelden, teksten en bewegingen, wordt een weg gebaad door een dodenrijk met de vraag: Is pijn het medicijn tegen zinloosheid? **Holy Dirt** is een performancecollectief bestaande uit Jan Groenland, Bram van der Snel en Ies Kaczmarek. In '23 studeerden zij als performers af aan de Toneelacademie in Maastricht. Hun werk is een voortdurende poging troost te geven aan de gedachte dat de mens nietig en sterfelijk is. In een fotografische wereld, scheppen ze grootse beelden en verhalen met ernstige humor.

Beginnings september 2024

DE KAT IS EEN HOND

Raygin Fullinck / Frascati Producties

Hoeveel ruimte mag je nog innemen als de ander al alles heeft bepaald? Hoe leer je de stappen van de subtiele dans van verlangen en wederzijdse instemming? Twee mensen gaan een dialoog aan in taal, beweging en muziek. Het resultaat is soms grappig of confronterend, maar vaak ongemakkelijk. **Raygin Fullinck** studeerde in '24 af aan de regieopleiding Amsterdam. Voor hem is theater een uitnodiging om een diversiteit aan gedachten te belichten en te omarmen.

Foto (boven): *The terrestrial gathering of the mermaids*, PURE, Minglou © Milagro Elstak
Foto (onder): *hell live (in capslock)*, Holy Dirt © Milagro Elstak

Foto (boven): De kat is een hond, Raygim Fullinck © Milagro Elstak
Foto (onder): REGEÏESSE, Jelle Huizinga © Milagro Elstak

REGRESSIE

Jelle Huizinga / Frascati Producties

Een onderzoek naar transgressie in lichaam, geluid en tekst geïnspireerd door de muzikaliteit en de directheid van punk en rap. **Jelle Huizinga** studeerde in '24 af als performer aan de Toneelacademie in Maastricht. Hij groeide op met een liefde voor Nederlandstalige rap en theater, op de Toneelschool ontstond zijn interesse voor experimentele hip-hop en (post)punk. Hierdoor geïnspireerd maakt hij muzikale performances waarin hij opzoek gaat naar kwetsbaarheid in een harde wereld vol adrenaline. Huizinga nam ook deel aan het Untangling Trauma/ARQ-programma in december.

2.3 UNDER CONSTRUCTION

Under Construction is onze halfjaarlijkse programmaliijn voortkomende uit het festival Town Tales. We leggen hierin de nadruk op het producerende aspect van de samenwerking met partners in de stad. Jonge makers krijgen de kans om gedurende twee weken intensief aan een bestaande productie door te werken. Deze worden vaak ontwikkeld bij één van onze partners: Bijlmer Parktheater, Podium Mozaïek, Over Het IJ Festival, Amsterdam Fringe Festival en Nowhere / Poetry Circle. Met hen voeren we een doorlopend gesprek over de manier waarop we gezamenlijk een optimale biotoop creëren voor jong divers talent. Vereiste is dat de maker eraan toe is te reflecteren op diens werk en een verdiepende stap kan zetten gedurende de twee weken intensief werken. Daarna volgt een meerdaags toonmoment. In samenwerking met de partners begeleidt Elike Roovers de makers en wordt er gezocht naar een ideaal doorstroomtraject. Van grote meerwaarde is de volledig technische ondersteuning en montage in de goed geoutilleerde zalen door ons professionele en flexibele team technici.

Under Construction mei 2024

In onze mei-editie werkten we met **Vladlena Sandu** en haar *The Rainbow Cinema*, via partner Fringe. *The Rainbow Cinema* is een theaterproject van Vladlena Sandu, gebaseerd op haar eigen ervaringen. We volgen een 17-jarige heldin die genoodzaakt wordt na de Tsjetsjeense oorlog de sekswerkwereld in te stappen. Ze valt in handen van een criminele bende. Op haar pad ontmoet ze verschillende mannen en andere meisjes zoals zij. Haar getuigenissen worden getekend door haar oog voor detail, ontwapenende eerlijkheid en humor. Op donderdag 16 mei sloten we het traject af met een gesprek over seksueel geweld en trauma georganiseerd in samenwerking met het ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum.

Via partner Bijlmer Parktheater verzorgde Cheyenne Toney de avond genaamd *Part Time Love*. Hoeveel tijd hebben we nog in onze moderne samenleving voor allesomvattende liefde? Deze vraag en meer stelt muzikant, storyteller en host **Cheyenne Toney**. Samen met twee muzikanten, drie gasten en een stortvloed aan disciplines als muziek, spoken word, storytelling en spel

neemt ze je mee. Singer/ songwriter Toney heeft een bijzondere en krachtige stem met een uniek rauw randje waarmee ze haar publiek weet te raken.

Tenslotte programmeerden we Loïs Lint met *GRIP*, via partner Nowhere en ontwikkelden we met **Pensive Vivifier KOSMOSE** verder. Pensive Vivifier is een anti-disciplinair ensemble dat zich richt op het samenvoegen van de digitale wereld op onze schermen met de fysieke wereld. Met de voorstelling wordt het online universum gespiegeld en zoeken de makers de verbinding op. Ze koppelen hun persoonlijke ervaringen met verslaving, pesten en liefde met de levensverhalen van anderen op het internet.

Under Construction november 2024

Danser en choreograaf **Melisa Diktaş** creëerde een meeslepende voorstelling die de essentie van strijd, overleving en veerkracht belichaamt, verpakt in de ritmes van de Koerdische bewegingstaal en de Dahul. Wat als je elke dag wordt uitgeroeid, geëxecuteerd en onderdrukt? Via partner Fringe kwam Diktaş met *dat wat ontembaar is* op ons pad.

TG Gouden Bergen is een graag gezien gezelschap op Under Construction. Deze editie brachten ze ons met *HOOP GEZOCHT* een komische muzikale voorstelling over hoop en troost zoeken in tijden van chaos en crisis. Hoe zorg je ervoor dat je niet cynisch wordt? Hoe houd je hoop als het er allemaal niet echt rooskleurig uitziet? Wat houdt je op de been? In deze theatervoorstelling, met muziek uit het Midden-Oosten, onderzoekt TG Gouden Bergen hoe zij vrolijk en luchtig blijven wanneer er bar weinig te lachen valt.

Nabil Benkers en Saul Bargai (N.O.B.) maakten samen met verschillende makers *Love You, Man*, waarin ze het man-zijn bevragen, bespreken en beschrijven. Het programma biedt een eigen blik op vragen zoals: Hoe heb ik lief, als man, in deze tijd? Hoe heb ik mezelf lief? Grote vragen die worden verkend door jongens die (pogen) mannen (te) worden.

Aline Olmos verzorgde tijdens Under Construction in 1-1 sessies een intieme lezing met een profetische waarde. Haar *A Origem do Futuro (The Origin of the Future)* is gebaseerd op de eeuwenoude traditie van toekomstvoorspellingen, in Brazilië en internationaal bekend onder de term 'Lingereading'. De voorstelling is een doorontwikkeling van Olmos' afstudeerproject van een masteropleiding aan DAS Theatre ('24).

2.4 RESIDENTIES

Sinds seizoen '23-'24 heeft Frascati een **residentieprogramma** ontwikkeld. Hiermee bieden we makers een studioruimte om autonoom en vrij onderzoek te doen en te experimenteren. Bij de selectie houden we rekening met diversiteit evenals met de haalbaarheid van het voorstel. De presentaties van onderzoeken kennen verschillende vormen.

Een greep uit de residenties: **David Roos** studeerde in '22 als acteur af aan de Toneelacademie Maastricht. Voor zijn voorstelling *Pygmalion* onderzocht Roos het onmogelijke verlangen naar schoonheid, dat diep ingebakken zit in de westerse cultuur en ons nog altijd achtervolgt. In januari '24 presenteerde Roos als slot van zijn residentie een proeve, in september volgde de première die wij vervolgens programmeerden.

Sinem Kavus is acteur en maker. In '17 studeerde zij af van de acteursopleiding; Academie voor Theater & Dans in Amsterdam (ATD). In datzelfde jaar maakte zij haar eerste soloperformance *I Used To Be Snowwhite But I Drifted* bij Frascati Producties in het kader van Fraslabb. Kavus ontwikkelde zich de afgelopen jaren als maker en acteur in zowel theater als film. Tijdens haar residentie legde ze de basis voor de performance *[uncomfortable silence]*, met als hoofdthema rouw.

Acteur, auteur en theatermaker **Femke Arnouts** studeerde in '17 af aan de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie (ATD). Tijdens haar residentie werkte Arnouts aan haar voorstelling *Dat Gat*, een absurdistische voorstelling die existentiële vragen en donkere gedachten op een lichte en humoristische wijze tastbaar maakt. *Dat Gat* ging in première op Karavaan Festival en was in oktober in Frascati te zien.

Carolina Bianchi deed onderzoek voor het tweede deel van haar Cadel-la Força-drieluik, *Chapter II: The Brotherhood*. De residentie werd afgesloten met een presentatie en gesprek tussen theatercriticus Marijn Lems, Bianchi en de spelers van haar gezelschap Cara de Cavallo.

2.5 HET VERBOND

In '24 gaven we onszelf, met financiële steun van Dioraphite, de mogelijkheid om te onderzoeken hoe we Het Verbond vorm konden geven. Ontstaan vanuit het idee van een community van en voor makers, bouwen we aan een werk- en ontmoetingsplek en een sociëteit waar makers zelf vormgeven aan verdieping en reflectie in de ruimtes aan Nes 71. Kwartiermakers Jacobine Oudijk en Wandana Biekram gingen aan de slag met de opdracht om samen met een groep makers een infrastructuur voor Het Verbond op te zetten. Ze onderzochten wat de mogelijkheden zijn voor de ruimtes en wat de wensen zijn van de gebruikers van Het Verbond. In een volgende stap worden de aanbevelingen vormgegeven.

Foto links: The Rainbow Cinema, Vladlena Sandu © Shots by Lucy
 Foto rechts boven: HOOP GIZOCHIT, TG Gouden Bergen © Milagro Elstak
 Foto rechts onder: A Origem do Futuro (The Origin of the Future), Aline Olmos © Milagro Elstak

Het opzetten van een structuur voor reflectie en verdieping in combinatie met fysieke werkruimte en plek voor samenkomst, zijn onmisbare onderdelen van de kunstpraktijk. Het Verbond biedt hier de ruimte voor. Een greep uit de activiteiten in '24: *House of Strength Workshop* - Rover / Roshanak Morowatian. Workshop over Perzische traditie als inspiratiebron voor een dansvoorstelling; *Queertopia Training Programme*: Queer Bodywork/Queer Gym, Shibari Workshop, Sensual Writing workshop – van Luit Bakker en Werkplaats van de Woestijne; *Facing the Unknown* en *Mother knowlegde*: onderzoeksweken gericht op het snijvlak van moederschapspraktijken en artistiek onderzoek door Patrisse Cullors & Danielle Gallia-Kind; *A communal talk* met Luku Xam; een interdisciplinair Afro Futuristisch collectief; *Conversations on artistic research, capitalism and possible futures* met filosoof Antonella Fittipaldi; *A movement research* met danser en dramaturg Doke Pauwels.

2.6 DE (ON)VERTELDE STAD

In onze programmalijn *De (on)vertelde stad* staat maatschappelijke inbedding centraal. Co-creatieprojecten komen tot stand in nauwe samenwerkingen tussen theatermakers, (maatschappelijke) instellingen en Amsterdammers. We creëren gezamenlijk voorstellingen vanuit het hart van de gemeenschap, herkenbaar en urgent. Het zijn vertellingen die maatschappelijke dilemma's op een humane wijze agenderen. Het gaat om duurzaam opgebouwde trajecten, die zich over meerdere jaren uitstrekken.

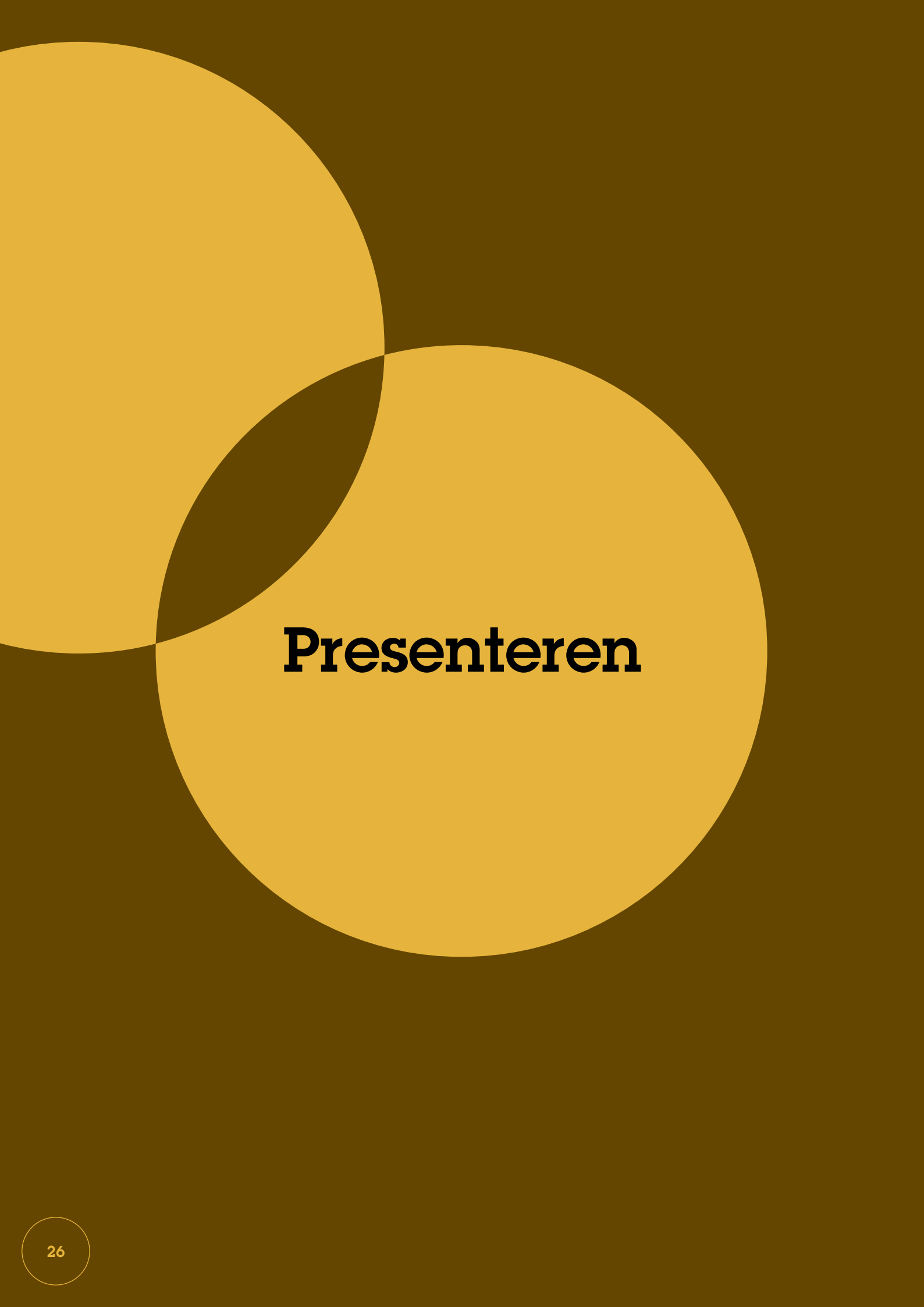
Door COVID heeft *De (on)vertelde stad* enige tijd stil(ler) gelegen, maatschappelijke instanties hadden tijdelijk andere prioriteiten. In '23 hebben we dit programma geleidelijk weer opgepikt, waardoor we in '24 een doorstart konden maken in de plannen met partners **Cordaan** en **ARQ**.

In februari '24 startten Frascati Producties en Cordaan een nieuw co-creatieproject. Twee nieuwe makersduo's gingen aan de slag met spelers van Theater LeBelle, een theaterwerkplaats voor mensen met een verstandelijke beperking en onderdeel van het Cordaan-programma Kunst & Zorg. **Merel Severs** en **Leonne de Jong** werkten met **Sylvie Filla**, **Yorin Welters** en **Givenny Seedorf** aan een speelse, muzikale verkenning van wat het betekent om (samen) te spelen op de vloer. **Gerbrand Bos** en **Ariadna Rubio Lleo** werkten met **Bea Otte** en **Thiezayro Cordoba** aan een beeldende voorstelling over macht, geïnspireerd op onderlinge gesprekken en foto's van Erwin Olaf.

De spelers en makers gingen in acht sessies gezamenlijk op onderzoek uit. Hoe werk je samen? Hoe steek je de werksessies in? Hoe kom je tot materiaal en hoe zorg je voor gelijkwaardigheid? Kan dat überhaupt wel? Wat vraagt het van een organisatie als Frascati Producties om met een partner als Cordaan een samenwerking aan te gaan en visa versa? Hoe kunnen grenzen artistiek verlegd en bevraagd worden binnen een kader van veiligheid en vertrouwen? Deze vragen zijn in deze kennismaking aangestipt en worden verder uitgediept tijdens volgende co-creatieprojecten van Cordaan en Frascati Producties. In maart vond een besloten presentatie plaats.

In het kader van De (on)vertelde stad organiseerden we ook: *Untangling Trauma* van Mara van Nes / Frascati Producties i.s.m. ARQ. ARQ is het expertisecentrum op het gebied van psychotrauma. Vanuit meerdere afdelingen wordt hier gewerkt aan preventie, behandeling en kennisdeling. **Mara van Nes** ('93) is theatermaker, programmamaker en moderator, gespecialiseerd in het maken van sociaal-artistiek werk. Hierbij benadert ze gespreksvoering als het artistieke product. In haar praktijk werkt Van Nes vaak samen met zowel professionele kunstenaars als amateurs, of vakoverstijgend met specialisten uit het sociale domein. Frascati Producties koppelde Van Nes en **Jetske van Heemstra** (GZ-psycholoog bij ARQ) aan de theatermakers **Tea Tupajić** uit Sarajevo (theatermaker, schrijver en filmmaker), **Merel Severs** (theatermaker, performer en martial artist), **Basak Layic** uit Istambul/Amsterdam (storyteller, theatermaker, artistiek leider en community builder), **Jelle Huizinga** en experts van ARQ. Zij bundelden hun kennis en creativiteit om thema's rondom trauma op nieuwe manieren te onderzoeken en hier vorm aan te geven gedurende een avond met het publiek. *"Kunst en wetenschap geven samen een dieper begrip van trauma"* Theaterkrant.

In reactie op de gebeurtenissen in Gaza en Israël zette Frascati vanaf januari, in de serie **(On)mogelijke gesprekken** begeleid door gespreksleider Lidija Zelovic ('70, Joegoslavië), de dialoog centraal. We vroegen een aantal kunstenaars om onder leiding van Zelovic in gesprek te gaan. Hoe voer je een gesprek met ruimte voor elkaars gevoelens, standpunten en kwetsbaarheid? Hoe ga je in gesprek in een tijd van escalatie en conflict? Hoe geef je ruimte aan emoties en verschillende perspectieven? En hoe kunnen we elkaar blijven ontmoeten? De zes sessies, tussen januari en mei vonden in beslotenheid plaats. Zelovic schrijft naar aanleiding van de bijeenkomsten een essay en in overleg met de groep wordt besloten of en hoe het essay gepubliceerd wordt. Gespreksleider Zelovic is documentairemaker, journalist, researcher en producent. Ze groeide op in Sarajevo waar in '92 een burgeroorlog uitbrak. Een jaar later vluchtte ze naar Nederland waar ze film- en televisiewetenschap studeerde aan de Universiteit van Amsterdam. Zij werkte jaren als uitvoerend producent en researcher in oorlogsgebieden voor BBC en Channel 4. Vanwege haar persoonlijke levensgeschiedenis voelt Zelovic zich zeer aangesproken door het onderwerp van de serie (on)mogelijke gesprekken. Ze maakte deel uit van de Joodse gemeenschap in Sarajevo en was als researcher en journalist tijdens de Tweede Intifada werkzaam op de Westelijke Jordaanoever.

Presenteren

3. PRESENTEREN

Opnieuw presenteerden we toonaangevend en eigentijds (internationaal) werk voor een divers publiek, naast onze eigen producties en vaste bespelers. Daarnaast nodigden we de makers uit hun publiek op verschillende manieren te ontmoeten: middels co-curatie, de ontwikkeling van een verdiepende context en via presentatie van onderzoek. Met programmaonderdelen in de Nes en in Theater van Deyssel verbindt Frascati makers, publiek, maatschappelijke partners en Amsterdammers aan zich en aan elkaar. Werkend vanuit meerstemmigheid betrekken we de stad bij de ontwikkeling van ons programma. Met hen als aandeelhouders waarborgen we een inclusief huis. Steeds vaker geven we de sleutel uit handen aan kunstenaars. Via deze **co-curaties** komen we tot een veel breder aanbod in huis en betrekken we een nieuw publiek. Een goed voorbeeld hiervan het afgelopen jaar was de totstandkoming van **WORK WORK WORK**, een samenwerking met Dries Verhoeven.

Van 30 mei t/m 2 juni werd Frascati het museum voor performance-kunst. Dries Verhoeven co-cureerde het programma vol performances, beeldende kunst- en videowerken. Met als overkoepelend thema: het werkende lichaam anno nu en in de toekomst. Elke dag was het gebouw acht uur, een werkdag, geopend. In het programma: Tehching Hsieh *One Year Performance 1980-1981* ('81), Julian Hetzel met *Time Machine* ('14), Gosia Wdowik / Frascati Producties , *Body in Resistance* (2024), Anna-Marija Adomaitytė & Gautier *WORKPIECE* ('21), Ahmet Öğüt *Labour after Like, Love before Work* ('24), Pierre Bal *Employment Contract* ('92) en uit de eigen koker van Dries Verhoeven ('21) *The Recruitment* ('21) *To Perform* ('21), *Songs for Thomas Piketty* ('16), *Painkiller Dispencer* ('24) en *Burger* ('24).

Het project kreeg enorm veel pers aandacht en werd heel goed bezocht: "Performancemuseum legt complexe verhouding tussen werk en menselijke waardigheid bloot. [...] **WORK WORK WORK** is een bijzonder geslaagd experiment – Verhoeven toont aan een uitstekend curator te zijn die niet alleen de kwaliteit van de individuele werken kan garanderen maar bovendien interessante links en contrasten tussen de artistieke perspectieven mogelijk maakt" Theaterkrant, Keuze van de Criticus.

3.1 PROGRAMMERING IN DE NES

Het hart van onze programmering wordt gevormd door de **vaste bespelers**. Een derde heeft roots bij Frascati Producties. De aard en omvang van elke samenwerking is uniek, maar altijd staat een betrokken artistieke dialoog voorop. Vertrouwen en duurzaamheid zijn uitgangspunt. We nodigen makers en gezelschappen nadrukkelijk uit om als co-curator mee te denken over (context) programmering en verbinden ze aan onze (maatschappelijke) partners. In veel gevallen zijn we dé premièreplek. We kiezen voor langere speelreeksen, waardoor werk kan groeien en mond-tot-mondreclame zijn werk kan doen.

Een greep uit onze vaste bespelers: Nastaran Razawi Khorasani, SADETTIN K, De Warme Winkel, Theater Artemis, ICK Dans Amsterdam, Boogaert/VanderSchoot, Theater DEGASTEN, Bambie, Davy Pieters, Wunderbaum, URLAND, Maatschappij Discordia, Julian Hetzel, Laura van Dolron, Club Lam, 't Barre Land, Marjolijn van Heemstra, Andrea Božić/TILT, Hotel Modern, Dries Verhoeven, Alexandra Broeder, BOG., Veenfabriek, Arno Schuitemaker, WAT WE DOEN, DIEHELEDING, Bo Tarenskeen, Dood Paard, Bureau Vergezicht, Stichting Nieuwe Helden, Keren Levi, DOX, Nicole Beutler, Christian Guerematchi, Amos Ben-Tal, Roshanak Morrowatam, l'Amour Toujours, Elias de Bruyne, Company Marte Boneschansker en Club Lam.

We tonen het werk van het merendeel van de **BIS-theatergezelschappen**: ITA, Theater Utrecht, Theater Oostpool, Theater Rotterdam, Het Nationale Theater en Het Zuidelijk Toneel. Ook programmeren we het werk van collega productie-instellingen als Toneelschuur Producties, Dansateliers, PLAN Brabant, ICK Artist Space, Productiehuis TR en De Nieuwe Oost.

Onder de uitverkochte publiekslievelingen zat een aantal BIS-hits zoals *A Case for the Existence of God* van Erik Whien / Theater Rotterdam, *Showmeister*, een komedie over sterven van Theater Oostpool, *Whatever Happened to Mister Pete* van Het Zuidelijk Toneel, *Diarree is mijn lievelingskleur* van Theater Artemis en *Prima Facie* van ITA. Bijzondere belangstelling was er ook voor *Beste Mensen* van Bureau Vergezicht / Theater Rotterdam en *Do Not Look Back With Regret* van regisseur Davy Pieters / Theater Rotterdam, voorheen Frascati-maker. *De Hondenpoep Aanval* van Wunderbaum / Theaterhaus Jena speelde behendig in op een Duits pers/theateropstootje en ook de reprise van *Women in Troy, as told by our mothers* van Dood Paard was goed uitverkocht.

Binnen de jonge-makers-formule De Coproducers, waarin Nederlandse podia gezamenlijk de producties van een aantal makers coproduceren, toonden we *Jah* van Dalton Jansen en *This is not a dance* van Nastaran Razawi Khorasani. We programmeerden *Schaduw*, het intieme werk van Marte Boneschansker en het hilarische *Lesbos* van Club Lam, beiden positief beoordeeld in de meerjarige subsidierondes.

WORK WORK WORK

MAY 30 — JUNE 2

MUSEUM FOR PERFORMANCE ART

OPEN 8H A DAY

FRASCATI.

FRASCATI.

BIER
FABRIK

FRASCATI.

KAS
CAFE

Foto's uit **WORK WORK WORK**, boven: Broeders verheft u ter vrijheid, Dries Verhoeven © Willem Poppelier
Onder: **WORKPIECE**, Anna-Manjita Adomaityte & Gautier Teuscher © Jaap Beyleveld

3.2 THEATER VAN DEYSSSEL

Ons vijfde en meest unieke podium is minitheater Theater van Deyssel, definitief opgenomen in de nieuwbouwplannen van Rochdale. Binnen het programma zoeken we een uitdagende symbiose tussen artistiek aanbod en lokale inbedding; de lat ligt hoog en de drempel laag. De activiteiten variëren sterk en kennen vaak een residentiele insteek; presentaties zijn altijd gratis, toegankelijk voor een breed publiek uit de buurt, maar ook ander publiek is welkom. Buiten het eigen pand zorgen interventies en projecten op andere locaties in de buurt voor een grotere zichtbaarheid en versterking van de community.

Theater van Deyssel is een belangrijke component in *De (on)vertelde stad* en komt voort uit een langlopende samenwerking met woningcorporatie Rochdale. Sinds '19 is dit ons tweede huis in Amsterdam Nieuw-West. Het tot theater verbouwde voormalige winkelpand fungeert als klein theater, buurtpodium en (theater)werkplaats. Vanuit het hart van de gemeenschap co-creëren we een sociaal-artistiek programma: bijzondere eigen producties, residenties, kleinschalige programmering en buurtactiviteiten. Een centrale rol speelt artistiek coördinator Khadija Massaoudi, die vanaf maart '23 werkt in de wijk die ze op haar duimpje kent. In Theater van Deyssel nodigt zij makers met verschillende culturele en professionele achtergronden uit voor **residenties**, waarin zij eigen werk ontwikkelen en presenteren, gebaseerd op en/of geïnspireerd door Nieuw-West. Centraal staat het theatrale onderzoek naar deze wijk in verandering. In '24 brachten we voor het eerst twee Theater van Deyssel-makers, Amro Kasr en Kaweh Modiri, met een voorstelling naar de Nes.

KINDERJAREN TELLEN HIER DUBBEL

Amro Kasr / Frascati Producties i.s.m. Theater van Deyssel

Op een dag komen twee jeugdvrienden (gespeeld door **Amro Kasr** en Soufiane Moussouli) elkaar tegen bij een parkbankje in een volkswijk, de sterfplek van hun beste vriend. De ene vriend is nooit meer weggegaan uit de wijk, de andere is de wijde wereld ingegaan om carrière te maken en is nooit meer teruggekeerd. Beiden zijn teleurgesteld over hun levensloop. Met verwijten, verdriet en hilarische anekdotes maken ze een reconstructie. Kasr is schrijver en acteur. Met een fascinatie voor het gesproken woord, maar ook voor het gezongen of het gemompelde woord. En misschien nog wel het meest voor het verzwegen woord. *"Het is een prachtig portret van een jeugdvriendschap, van blijven en weggaan uit je 'krachtwijk'"* De Groene Amsterdammer.

LAND ZONDER VLAG

Kaweh Modiri / Frascati Producties i.s.m. Theater van Deyssel

Kaweh Modiri is een Nederlandse filmmaker, schrijver en theatermaker met Iraanse roots. Tijdens zijn studie Theaterwetenschappen aan de UvA, begin jaren '00, schreef en regisseerde hij zijn eerste voorstelling *Hyena's* en speelde hij in een collectief. Sindsdien heeft hij zich altijd als schrijver en filmmaker ontwikkeld, maar de wens om ooit weer theater te gaan maken is hem nooit ontgaan. Modiri schreef vorig jaar een monoloog geïnspireerd door de Van Deysselbuurt in Nieuw-West. Deze werd in Theater van Deyssel gepresenteerd tijdens een

avond georganiseerd door Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam (SLAA). Artistiek coördinator Massaoudi was zo enthousiast, dat ze Modiri uitnodigde voor een samenwerking met Frascati. *Land zonder Vlag* is een tragikomedie over ontworteling, immigratie en (nationale) identiteit geproduceerd in een snelkookpan.

Een greep uit de **Theater van Deyssel-programmering** in 2024:

Nieuw-West Beat Makers: Dit community project brengt mensen bij elkaar om samen muziek te luisteren en beats te produceren. **Urban Activity Partners** is een startup van Guillio Chedi en Isaac Carrino. Ze bedenken en creëren sociale initiatieven en interacties voor en door de community. *Eliane Zwart: Theatrale lezing: Het einde moet nog gebeuren*: Theatermaker **Eliane Zwart** resideerde in Theater van Deyssel waar ze schreef aan haar nieuwe voorstelling *Het einde moet nog gebeuren*. Een voorstelling over moeten vluchten en ergens anders opnieuw beginnen. Tijdens haar schrijfproces ging Zwart als taalvrijwilliger aan de slag in het AZC Willinklaan in Nieuw-West, waar ze nieuwkomers ontmoette die deze levensverhalen met zich meedragen. Zwart is afgestudeerd aan de Toneelacademie Maastricht als performer ('19) en docent ('23). *Theaterworkshop met Achraf Koutet*: Twee weken lang gaf acteur **Achraf Koutet** een gratis toegankelijke theaterworkshop in Theater van Deyssel aan tien jongeren tussen de 16 en 23 jaar. Koutet is sinds 2018 lid van het ensemble van ITA, hij speelt ook in verschillende televisieseries en films. *Soufiane Moussouli, streetperformance als onderdeel van het festival 24 uur Nieuw-West*: **Soufiane Moussouli** is verhalenverteller en zijn verhalen zijn altijd persoonlijk, indringend en met een vleugje humor. Hij creëerde verschillende solo's, werkte met Theater DEGASTEN en Het Zuidelijk Toneel, daarnaast is hij filmacteur. *Anne Hofman met FEMALE - deel 1 en 2*: Samen met een aantal lokale vrouwen buigt **Anne Hofman** zich over die vraag in hoeverre de man invloed heeft op de vrouw. Hofman studeerde in '18 af aan de Amsterdamse Toneelschool. Sindsdien is ze als actrice en theatermaker werkzaam bij o.a het Amsterdamse Bostheater, Zaal 3, Collectief Het Paradijs en Mime Wave. *Amina Meliani: Bent Aicha*: "Ik dans de Reggada om te helen," aldus **Amina Meliani**. Ze studeerde aan de Toneelacademie Maastricht, maakte een carrièreswitch en vertrok uit de theaterwereld. In '20 kwam haar passie terug en richtte ze Theaterstudio Amina op, een plek in Amsterdam Oost waar ze lesgeeft en creëert.

3.3 INTERNATIONAAL

Lokale en landelijke ontwikkelingen spiegelen we graag aan het internationale veld. Onder het label *Frascati International* programmeren en coproduceren we werk van toonaangevende kunstenaars, die we een grootstedelijk publiek (waaronder ook veel professionals) niet mogen onthouden, daaronder ons terugkerende 'enfant terrible' **Ivo Dimchev** (BG) met *Hell/Top40*, een interactieve anti-musical.

No More! White Money van **Abhishek Thapar** / Afra Tafri in coproductie met Flinn Works, Ada Mukhina, Drama Queen en Tutùolá Institute is een performance waarin kritiek wordt gegeven op het geld van Europese financieringsinstellingen naar kunstenaars over de hele wereld. In *THREESOME* van **Wojciech Grudziński** / Belluard Bollwerk, Nowy Teatr deelt Grudziński de dansvloer met geesten uit het verleden, en gaat hij de dialoog aan met hun erfenis. In deze oefening in "fantasmagorische choreografie" reist hij dwars door de levensloop van de legendarische dansers Stanisław Szymborski, Wojciech Wiesiołowski en Gerard Wilk. Een waar spektakelstuk was **Pankaj Tiwari & Nick Verstand** met *Paper Planes II* in Frascati 1. Gedurende anderhalf jaar vouwde Tiwari 15.000 papieren vliegtuigjes – die het bedrag van €15.000 symboliseren die niet-EU-burgers moeten betalen om een Europees studentenvisum aan te vragen. Samen met lichtkunstenaar Nick Verstand verwerkte hij die tot een installatie. Te midden van de 15.000 vliegtuigjes wordt het publiek geconfronteerd met ethische vragen over onze geglobaliseerde wereld.

Al hebben internationale betrekkingen onder corona te lijden gehad, we zijn nog steeds verankerd in een Europees netwerk. Uit die verbinding ontstaat internationaal aanbod en profiteren makers als Carolina Bianchi, Cherish Menzo, Melyn Chow van internationale spreiding en (co)productiemiddelen. Onze programmering en de ontwikkeling van Frascati Producties worden internationaal gevolgd. Frascati maakt deel uit van het **Europese netwerk WEB**. Daarnaast hebben we een stevig netwerk met een aantal relevante Vlaamse partners. Zo coproduceerden we in '24 onder andere het internationale werk:

SATAN

Iggy Malmberg (SE) in coproductie met Frascati Producties

In *SATAN* vertelt **Iggy Malmberg** het zogenaamd waargebeurde verhaal van zijn korte leven en zijn problemen. Het is een hobbelige weg die hem van een diepchristelijke familie op het Zweedse platteland, via vriendschappen, zonden en dakloosheid, naar het theater voert. Er ontvouwt zich een verhaal van een held die probeert een slechterik te worden, maar daar niet in slaagt. Malmborgs werk wordt gekarakteriseerd door herhaling en versplintering. In *SATAN* reflecteert hij op begrippen als representatie, *oral history* en illusie. Illusie als een tijdelijke, plezierige ontsnapping, maar ook als een manier om vastigheid en samenhang te creëren in onze realiteit. De voorstelling was in januari in Frascati te zien.

ein bekennendes Tier

*MAGIC MAIDS***Eisa Jocson & Venuri Perera in coproductie met Frascati Producties**

Venuri Perera is een choreograaf, performancekunstenaar, curator en docent uit Colombo, Sri Lanka. Ze is in '22 afgestudeerd aan DAS Theatre. **Eisa Jocson** is een hedendaagse choreograaf en danser uit de Filipijnen en wordt in veel landen erkend als een van de meest charismatische choreografen van haar generatie. *Magic Maids* onderzoekt de problemen rondom de uitbuiting van vrouwenarbeid, met name in huishoudelijk werk in het mondiale Zuiden. Jocson en Perera koppelen de geschiedenis van de Europese heksenjacht met de uitbuiting van vrouwenarbeid in de moderne tijd. Beide makers zijn sterk met het onderwerp verbonden: in hun landen van herkomst is de export en het misbruik van huishoudelijk personeel aan de orde van de dag. Na eerdere onderzoeksresidenties in Duitsland, Sri Lanka en de Filipijnen zetten Perera en Jocson hun artistiek onderzoek voort tijdens een residentieperiode met eindpresentatie bij Frascati Producties.

*SUN EATERS***Jassem Hindi en Sina Seifee in coproductie met Frascati Producties i.s.m. WEB**

Sun Eaters is een hedendaagse volksdans over de mythologische oorsprong van benzine. Een dans ondergedompeld in *doom-metal*, pre-islamitische iconografie, Levantijnse maqams en Noorse spreuken. **Sina Seifee** (Iran, Europa) en **Jassem el Hindi** (Saoedi-Arabië, Europa) zijn hedendaagse vertellers. Beiden mengen ze filosofie met de kosmologie uit het Midden-Oosten. Spookachtige, oude en hedendaagse gedichten; hun voorkeur voor meertalige benadering, breedvoerigheid, wreedheid en speelsheid, een veelheid aan personages en discontinuïteit tekenen het gelaagde werk.

3.4 FESTIVALS

Met vier zalen, Frascati Café en de ruimtes van Het Verbond is Frascati een ideale plek voor festivals. Een groeiend aantal presentaties in samenwerking met **Holland Festival** kleurde de maand juni, daaronder ook werk van Holland Festivals *associated artist*; schrijver, theaterregisseur en filmmaker **Christiane Jatahy** uit Brazilië. In haar werk zoemt ze in op de hedendaagse en historische realiteit van haar thuisland, alsmede op mondiale brandende kwesties zoals de postkoloniale erfenis, racisme en ongelijkheid door migratie. Jatahy ging ook in gesprek met kunstenaars; o.a. met maker Carolina Bianchi over het kritische potentieel dat in hun artistieke praktijk schuilt en de rol van feminisme daarin. Met het programma **IDFA On Stage** creëren we dwarsverbanden tussen documentaire en theater. *Thanks for Being Here* (een co-presentatie van IDFA en De Brakke Grond) is een mix van video en theater met een hoofdrol voor het publiek. Dit werk van het Vlaamse theatergezelschap Ontroerend Goed maakt op toegankelijke wijze duidelijk, dat een gedeeld perspectief een illusie is. **Afrovibes** is stevig geworteld in de Nes en koos nu voor het thema 'Belonging'. De focus lag dit jaar op kunstenaars uit Noord-Afrika (Marokko, Zuid-Afrika, Ivoorkust, Tunesië, Egypte en Nederland). Het festival selecteerde maar

liefst elf internationale producties die allen te zien waren in onze zalen. We zijn ook een locatie van **Amsterdam Fringe** en toonden opnieuw zeven verschillende voorstellingen in dit kader. In de context van het **Nederlands Theaterfestival** toonden we de herneming van *Hunter* (mimeprijs) van Courtney May Robertson. De samenwerking met **Julidans** werd voor het tweede jaar op rij voortgezet met dit keer wel vier internationale voorstellingen in ons huis, waaronder een herneming van *Manual Focus* van Mette Ingvartsen (DK), die meer twintig jaar geleden al in Frascati te zien was.

We investeren in de ondersteuning van het **dans- en performanceklimaat** door programmering en partnership. In Amsterdam blijft de situatie precair met beperkte ruimte voor productie en presentatie, zeker nu ook Veem House of Performance de deuren sloot. In samenwerking met GREENHOUSE, opgericht door BAU Space for Dance and Performance, Boogaerdt/Vander Schoot en Nicole Beutler Projects, organiseerden we voor de tiende keer op rij het driedaagse festival **COME TOGETHER** in februari. Het programma van dit jaar werd opnieuw samengesteld d.m.v. "chain curation" en kende drieëntwintig voorstellingen van Amsterdamse makers.

Binnen de jaarlijkse herdenking **Theater Na de Dam** toonden we drie voorstellingen; een reprise van *Wittgenstein 2. Aan de taal ligt het niet* van Bo Tarenskeen, *GETUIGENIS* van Rozena Salihu / Momo Samwel en *1991* van 't Barre Land. In het kader van **Theater voor Ketikoti** programeerden we: *Ik wil wit zijn* van Femi van Elshuis en *Wortelen voor morgen* van Onias Landveld, OTION, José Montoya, Myra Fanta, Joanne Purperhart en Femi van Elshuis / Frascati Producties. Samen met de Brakke Grond waren we locatie voor maaltijduitgifte *Free Heri Heri for All* geïnitieerd door KIP Republic.

Daarnaast vond in het voorjaar opnieuw het driedaagse **PLAYTIME** plaats in Frascati 4; het jaarlijkse afstudeerplatform van de mime-opleiding evenals **PARADISE**, het SNDO Graduation festival.

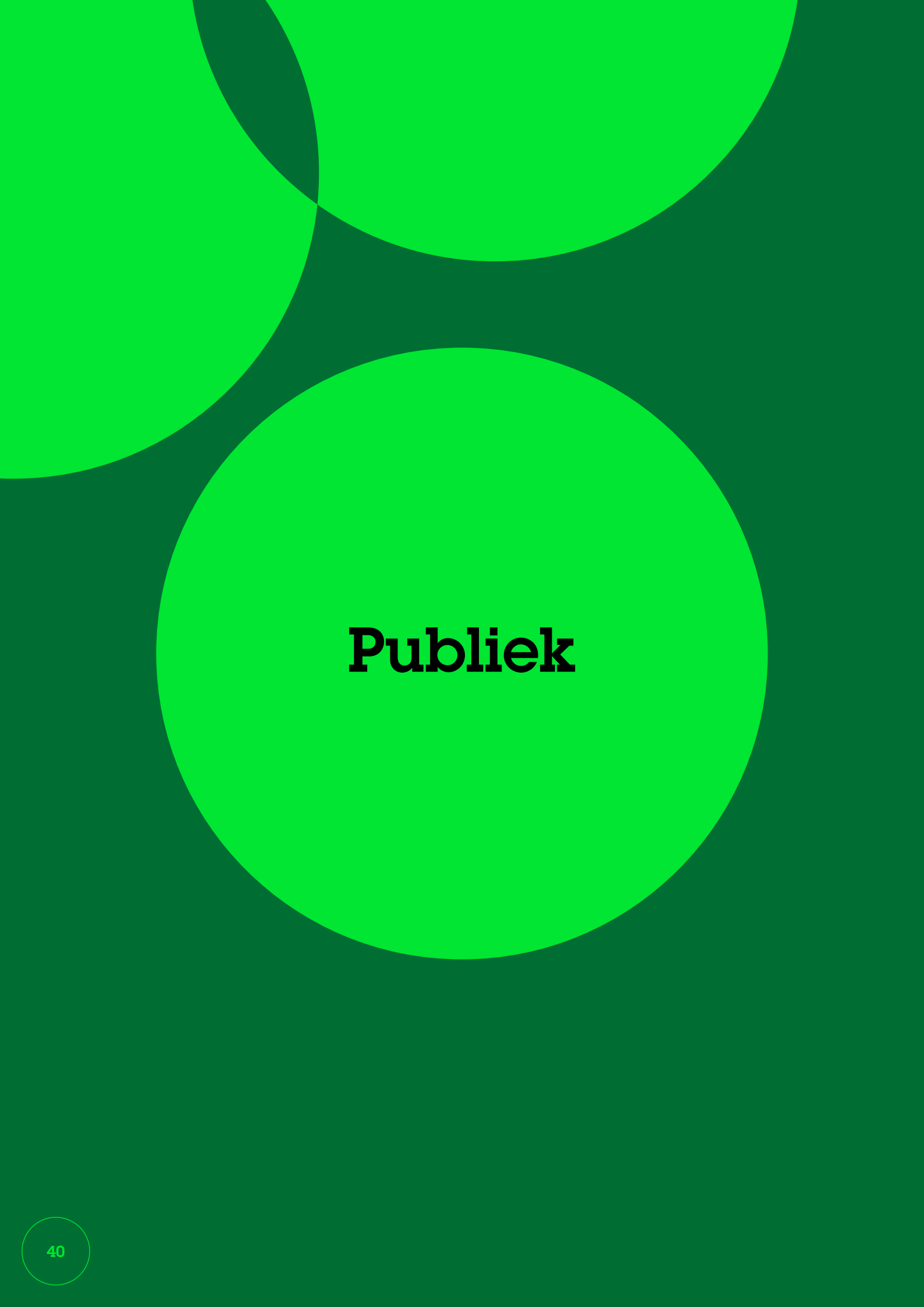

Foto boven: *Alphabets of Flesh*, Reshanak Morrowtiam & Rover © Atagh Morrowtiam
Foto onder: *The Last Chapters*, URLAND © Sali Kilic

Foto boven: SONGOFSONGS, Boogerd't Vanderschoot © WillemPopelier
 Foto onder: *Diaree is mijn lievelingskleur*, Theater Artemis & Studio Julian Heijzel © Kurt van der Elst

Publiek

4. PUBLIEK

In het laatste jaar van kunstenplanperiode '21-'24 werd er volop geprogrammeerd én gemaakt bij Frascati. Met een gevarieerd aanbod van nieuwe, onbekende makers, gevestigde (BIS)gezelschappen en Frascati-producties had het publiek genoeg te kiezen uit ons aanbod. Wat opvalt is dat de zalen bij laatstgenoemde steeds voller zitten. De afgelopen jaren stijgt de zaalbezetting van werk van eigen makers fors. De stevigere profilering van ons productiehuis en haar makers lijkt zijn vruchten af te werpen. Onze bezoekcijfers waren redelijk stabiel, maar schoten positief uit tijdens de *WORK WORK WORK* week en de weken met de hit *Prima Facie*.

In '24 hadden we minder ruimte voor brandingscampagnes, maar zetten we wel extra budget in op voorstellingsniveau. Ook investeerden we in kennis over innovatie, digitalisering en digitale toegankelijkheid – in de voorbereiding van de ambities voor de nieuwe kunstenplanperiode '25-'28.

Wederom besloten we dit jaar de prijsvoering, ondanks de inflatie en de dreiging van een mogelijke btw-verhoging, energieprijzen niet op te voeren. Het geloof in een prijs die toegankelijk is voor een breed publiek blijft. Een lichte verhoging per '25 volgt echter wel, waarbij we rekening houden met de portemonnee van onze bezoekers in de vorm van kortingsopties. Onze gereduceerde tarieven stijgen procentueel minder.

4.1 KAARTVERKOOP & PUBLIEKSBEREIK

In '24 trok Frascati **39.469 bezoekers** in Amsterdam (36.757 in '23, 32.955 in '22). Het gaat hier om 622 (539 in '23, 598 in '22) voorstellingen, lezingen, installaties en digitale activiteiten.

Maar liefst 14.469 (12.238 in '23, 9.171 in '22) bezoekers kwamen specifiek voor de Frascati-producties in Amsterdam en 414 bezoekers (401 in '23, 1.166 in '22) bezochten de buurtgerichte activiteiten in en om Theater van Deyssel in Amsterdam Nieuw-West. Zowel in Theater van Deyssel als in de Nes creëren we sinds '23 meer ruimte voor makersresidenties (met openbare eindpresentaties), waardoor er iets minder publiek kwam voor standaardprogrammering. Dat is terug te zien in het aantal events en daarmee ook bezoekers.

Alles bij elkaar genereerden we (programmering + Frascati Producties) in '24 in binnen- en buitenland 78.574 bezoekers; in '23 was dat 60.051 en in '22 - 61.377. De stijging komt voort uit het royale aantal bezoekers tijdens de tours van Frascati Producties in Nederland (25.566 in '24 versus 6.559 in '23), voor een groot deel te danken aan de herneming van *De zaak Shell*. Het aantal buitenlandse bezoekers daalde licht naar 13.539 (in '23 nog 16.735). Onze tourvoorstellingen waren echte publiekstrekkingen - aangevoerd door *We're all alone in this together*, de Paradevoorstellingen (eveneens van Kim Karssen en Gavin-Viano) en de tour van *OSSO* van Priscilla Vaudelle. Specifiek naar voorstellingen van Frascati Producties (Amsterdam, NL en buitenland) kwamen in '24 54.671 bezoekers (36.783 in '23, 39.073 in '22). De publieksinkomsten leverden ons €521.303 op; dit is een flinke stijging t.o.v. '23 met €422.879 en '22 met €372.004.

Kijkende naar het aantal voorstellingen dat de (unieke) klanten van '24 bezochten, stellen we vast dat 50% (51% in '23, 48% in '22) hiervan één voorstelling heeft gezien (nieuwe bezoeker), 15% (15% in '23, 16% in '22) was herhaalbezoeker en kwam 2 keer, 12% (12% in '23, 11% in '22) 3 tot 4 keer en 23% (22% in '23, 24% in '22) 5 of meer keer. In Amsterdam kwam, van de klanten waarvan de adresgegevens in onze database bekend zijn, 69% uit de hoofdstad zelf, 2% uit het buitenland en 29% uit de rest van Nederland. Van de stadsdelen komt 25% uit West, 22% uit Oost, 20% uit Centrum, 14% uit Zuid, 10% uit Noord, 8% uit Nieuw-West en 2% uit Zuidoost. Niet meegerekend zijn hier de bezoekers van Theater van Deyssel; hun NAW-gegevens worden nog niet geregistreerd.

Maar liefst 28,9% (32% in '23) is jonger dan 30 jaar, 19,8% is tussen de 30-40 en 42% is ouder dan 40 jaar. Van 9,3% van onze geregistreerde klanten kennen we de leeftijd niet (in '23 6%, in '22 10%). We kenden een zaalbezetting van 76%. Ons hoogste ooit, en dat terwijl we vorig jaar nog op 69% zaten, net onder ons target van 70% (72% haalden we in '22).

In Amsterdam, in de Nes en de Lodewijk van Deysselstraat, richten we ons op de wijken, waarbij Nieuw-West (Theater van Deyssel) en Noord (Frascati in het centrum) onze specifieke aandacht hebben. In '23 startten we samen met andere culturele instellingen uit het Wallengebied (Huis De Pinto, Museum Ons' Lieve Heer Op Solder, de Oude Kerk, De Brakke Grond, Museum Rembrandthuis, W139 en Waag Futurelab) met het collectief **Culturele Wallen**. Vanaf '24 hebben we via gezamenlijke promotie, en voor sommige instellingen ook gezamenlijke programmering, de zichtbaarheid en samenwerking van onze culturele instellingen in de oude binnenstad versterkt. Op zaterdag 7 september was de lancering; Lotte Terwel, dagelijks bestuur centrum Amsterdam, gaf het startsein en opende het eerste gezamenlijke programma; de Culturele Wallen Route.

Met het maandelijks abonnement **Podiumpas** kunnen theaterliefhebbers voor een vast maandbedrag onbeperkt naar voorstellingen en concerten bij de deelnemende podia. Pashouders kunnen vanaf dertig dagen voor aanvang van een voorstelling bij ons telefonisch een kaart reserveren, die ze de dag zelf kunnen ophalen. Podiumpas werd in '17 gelanceerd met als doel mensen te stimuleren tot meer en avontuurlijk bezoek van theater- en concertzalen. Het laagdrempelige concept sluit goed aan bij het vernieuwende profiel van Frascati. Een steeds grotere groep pashouders (840, met mediane leeftijd van 35 jaar) gaat bij ons op avontuur; zij gebruikten hun pas maar liefst 3.000 keer bij Frascati. Passanten worden daarmee vaste klanten, die verrast worden door ons veelkleurige aanbod.

4.2 FRASCATI ONLINE & DIGITALE TOEGANKELIJKHEID

In '24 werden de pagina's van frascatitheater.nl 1.112.600 keer bezocht. We gingen daarmee door de magische grens van 1 miljoen (in '23 stond de teller op 841.000, in '22 op 880.000 en in '21 op 414.000). Dit door ruim 209.600 (in '23 - 167.000, in '22 - 153.000) unieke gebruikers; dat is een fikse stijging na de daling tussen '22 en '23. Er was daarnaast met 398.700 sitebezoeken een enorme

stijging t.o.v. 292.617 in '23 en 273.062 in '22. Gemiddeld bekijken de gebruikers, net als vorig jaar, 3 pagina's per bezoek. En iedere gebruiker bezoekt onze site wederom gemiddeld 2x per jaar.

Emailmarketing is een belangrijke component in de marketingketen. We versturen een wekelijkse nieuwsbrief, de dance- & performance nieuwsbrief, educatiemailing, servicemails en incidenteel direct-mailings. We hebben 12.246 mailingabonnees (11.374 in '23, 9.902 in '22), de gemiddelde open rate daarvan is 49% (43% in '23) en click rate is 2,0 (1,7% in '22).

Op social media zagen we een minimale afname naar 11.179 (van 11.220) Facebookvolgelingen. Op Instagram hebben we er 9.147 (7.176 in '23). Op LinkedIn zijn we ook actief, Instagram is ons meest gebruikte social medium. Ons X-account sloten we begin '25.

Het organisch bereik via Meta (Facebook en Instagram) steeg gelukkig weer. Facebook steeg naar 73.210 (56.065 in '23, 91.122 in '22) en Instagram naar 82.526 (61.640 in '23, 351.606 in '22). Het betaalde bereik van Facebook en Instagram gezamenlijk steeg fors naar 981.419 (in '23 - 422.60, '22 - 561.074). Onderwerp van gesprek blijft de wijze waarop we onze afhankelijkheid van deze kanalen kunnen verkleinen.

Vanaf dit jaar is er extra aandacht voor het thema digitale toegankelijkheid en het optimaliseren van onze middelen, kanalen en strategie. Hoofd Publieksservice en Hoofd MarCom volgen hiervoor gezamenlijk DEN Leergang Digitale Daadkracht ('24-'25), de Cultuurmarketing leergang Publieksverbreding ('24 afgerond) en de DEN Leergang Digitale Strategie & Innovatie ('24, afgerond).

4.3 SCHOLEN EN EDUCATIE

Als huis voor eigentijds en multidisciplinair theater verwelkomen we graag een jong publiek. Frascati is dé plek om te ervaren dat theater verder gaat dan bekende verhalen en roodpluche stoelen. Met voorstellingen die de grenzen opzoeken, hopen we ook de jongere bezoeker te inspireren. Leerlingen van tientallen middelbare scholen in en rond Amsterdam (en ook scholen op studiereis uit het buitenland) bezoeken Frascati ieder schooljaar. Docenten ontvangen van ons een gerichte selectie van ons aanbod en contextprogramma's met de makers. Ook onderhouden we contact met beroeps- en wetenschappelijke onderwijsinstellingen zoals UvA, ArtEZ, AUC, HKU, ATD en DAS. Hun studenten bieden we aanbod op maat en ontmoetingen met de makers tijdens workshops of (besloten) gesprekken. Zo waren er in '24 39 ontmoetingen (binnen Frascati en op tour) tussen scholieren/studenten en gezelschappen in de vorm van voorstellingsbezoek, waarbij 10 besloten inleidingen of nagesprekken hebben plaats gevonden. Dit jaar hebben 821 studenten en leerlingen hun weg naar de Nes gevonden. Vorig jaar 408 (in '22 - 725, in '21 - 248).

Bedrijfsvoering

5. BEDRIJFSVOERING

5.1 FINANCIERING & FINANCIERINGSMIX

2024 is het vierde jaar van het Kunstenplan '21-'24, waarin Frascati deel uitmaakt van de gemeentelijke A-BIS en niet langer van de landelijke BIS-structuur. Frascati ontvangt evenwel van twee overheden structurele financiering. **De Gemeente Amsterdam** richt zich op Frascati als productiehuis met grootstedelijk podium. Met deze A-BIS positie is jaarlijks ruim 2 miljoen financiering gegarandeerd. Het **ministerie van OCW** heeft het gezamenlijk projectplan *The Missing Link* van Frascati en PLAN-Brabant voor vier jaar van een projectsubsidie voorzien. Met deze projectsubsidie worden jaarlijks makers door Frascati en PLAN-Brabant ondersteund in meerjarige ontwikkelingstrajecten. Frascati treedt op als penvoerder, ontvangt daardoor de subsidie van € 500.000 (waarvan € 150.000 bestemd is voor PLAN-Brabant) en zorgt voor de afhandeling. In het jaarverslag van Stichting Gasthuis Frascati voor OCW is daarom een bij deze projectsubsidie behorend activiteitenverslag van PLAN-Brabant opgenomen.

Incidentele publieke middelen werven we op projectniveau. Mede met ondersteuning van de **Podiumregeling** van **FPK** en een incidentele subsidie van het **AFK** weten we een gevarieerd en kwalitatief hoogwaardig aanbod te programmeren.

Naast publieke financiers heeft Frascati in 2024 meerjarige en incidentele verbintenissen met zeven private financiers (fondsen en sponsors).

Fonds 21 ondersteunde Frascati Producties tijdelijk, voor de jaren '22-'24, met een jaarlijks bedrag van € 210.000. Dit fonds is van mening dat ons *track record* talentontwikkeling deugt, springlevend is en dat er te veel jonge makers in de kou zouden staan als Frascati Producties geminimaliseerd zou worden door het niet honoreren van de ontwikkelingsfunctie landelijke BIS na een positieve beoordeling. Met deze ondersteuning konden meerdere makers in instroom-, productie- en uitstroomfase toch bij ons productiehuis terecht en bleef onze talentontwikkelingsinspanning op niveau. Ook **Ammodo** ondersteunt met een vergelijkbare motivatie Frascati Producties voor de periode '22-'24. Met een totaalbijdrage over deze periode van € 225.000 werden meerdere internationale (co)producties van jonge makers mogelijk gemaakt.

Het vermogensfonds **Dioraphte** ondersteunt het project Het Verbond met een bijdrage van € 38.000 tot medio '25. Het **VSBfonds** ondersteunt Theater van Deyssel over de periode '24-'26 met een totaalbijdrage van € 210.000, het **Lirafonds** ondersteunde de productie van Toni Blackwell en Woningbouwvereniging **Rochdale** ondersteunt Theater van Deyssel met een jaarlijkse sponsorbijdrage. Daarnaast ontving Frascati financiële bijdragen van **Stichting Melanie** en **YAA**. In '24 heeft Frascati € 404.168 privaat geld binnengehaald.

De financieringsmix in '24 is als volgt: 71% overheidsgeld; 13% publieksinkomsten; 6% overige inkomsten en 10% privaat geld (in '23 was dit 73%, 11%, 7% en 9%).

De publieksinkomsten van € 521.303, (in '19 € 435.955) zijn boven het gebruikelijke niveau van voor de coronacrisis. Het percentage privaat geld bestaat voor meer dan driekwart uit bijdragen van Fonds21 en Ammodo, zoals hierboven beschreven. Van belang is op te merken dat de stevige afhankelijkheid van publieke middelen passend is bij ons domein; de *research & development* van de podiumkunsten.

5.2 EIGEN VERMOGEN & BESTEMMINGSRESERVES

In het boekjaar '24 is een omzet van € 3.925.540 gerealiseerd, tegen een totaal aan uitgaven van € 4.275.098. Het negatieve resultaat € 349.558 (begroot -€ 439.798) komt ten laste van de bestemmingsreserve produceren (waarmee deze gereduceerd wordt tot € 0) en de bestemmingsreserve gebouwen en techniek (deze komt op € 162.686 te staan). De algemene reserve gaat met € 88.062 omlaag naar € 429.783.

We hebben twee bestemmingsreserves en één bestemmingsfonds:

1. Bestemmingsreserve **gebouwen en techniek**: stelt ons in staat onderhoud te plegen aan beide panden in de Nes, niet behorende tot de MOP, en daarnaast investeringen te doen horende bij de theaterpraktijk van vlakke vloerzalen en de flexibiliteit van een productiehuisomgeving.
2. Bestemmingsfonds **meerjarenonderhoudsplan** (MOP): vanuit de huurdersverplichting kent de begroting '21-'24 jaarlijks het geoormerkte bedrag van € 95.862 (exclusief indexering) voor onderhoud, hieruit is dit fonds ontstaan. Geeft Frascati minder uit aan onderhoud dan doteert Frascati aan dit fonds, geeft ze meer uit dan wordt aan dit fonds onttrokken.
3. Bestemmingsreserve **produceren**: stelt Frascati in staat in de kunstenplanperiode '21-'24 met meer armslag te produceren dan de projectsubsidie van OCW toestaat.

De stichting beschikt eind '24, de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het bestemmingsfonds opgeteld, over een eigen vermogen van € 594.683.

Frascati dient een algemeen belang, wordt grotendeels met publiek geld gefinancierd en heeft een duidelijke, wettelijke opdracht. De risicobereidheid dient dus beperkt te zijn en toch is het belangrijk ondernemend te opereren. Frascati voert een strak protocol waar het de financiële- en controlecyclus behelst en heeft jaarlijks aandacht voor fraudemaatregelen. Risicobereidheid ten aanzien van de veiligheid van personeel & publiek is uiteraard nul; middels jaarlijkse BHV-trainingen, de overstap naar *pin only* voor zowel de theater- als de cafékassa, up to date houden van de ARBO-verantwoordelijken en training van noodprocedures wordt dit gewaarborgd. Sinds '20 werken we

volledig *cloud based* zodat eventuele gevolgen van cybercrime als bedrijfsrisico minimaal zijn.

Over het algemeen is de bedrijfsvoering de afgelopen jaren **risicovoller** in verhouding met eerder. De zwaarste coronacrisiseffecten zijn voorbij, maar de oorlogen aan de flanken van Europa zorgen voor nieuwe onzekerheid door de steeds maar stijgende inflatie. Deze inflatie leidt tot onzekerheid over de cao-ontwikkelingen. Loonkostenstijgingen (per 1 januari '24 gemiddeld 10%) hebben een stevige impact op onze arbeidsintensieve sector. Personeel is voor onze sector steeds moeilijker te vinden. Frascati durft met trots te zeggen dat wij in '24 hier geen last van ondervonden, sterker nog, bij elke vacature hadden wij meer (geschikte) aanmeldingen dan ooit.

Frascati Café B.V. is als theaterfoyer voornamelijk gericht op ondersteuning van de activiteiten in de zalen. Een horecavoorziening in deze bescheiden omvang is geen extra verdienmodel voor het theater, maar een noodzakelijke service. Deze service mag jaarlijks, indien nodig, voor maximaal € 15.000, ten laste van de exploitatie van Stichting Gasthuis Frascati vallen, aldus een bestuursbesluit (d.d. 28-09-2015). Frascati Café heeft als horeca-onderneming uiteraard nog sterker te maken gehad met de gevolgen van het coronavirus dan het theater. Het boekjaar '24 kent in vergelijking met de afgelopen jaren gelukkig een stijgende omzet: € 236.090 (ter vergelijking '23 € 213.480; '22 € 163.966; '21 € 61.864; '20: € 84.732 en '19: € 249.548). Het boekjaar wordt afgesloten met een resultaat van € 1.401. Dit leidt op papier tot een eigen vermogen van € 3.435.

5.3 MEERJARENONDERHOUDSPLAN

Frascati heeft als huurder van de Nes 63, Nes 71 en Oudezijds Voorburgwal 304 een onderhoudsverplichting tegenover de verhuurder (Gemeentelijk Vastgoed). Deze huurdersverantwoordelijkheid meerjarenonderhoudsplan (MOP) gaat in het Kunstenplan '21-'24 uit van een gelabeld jaarbedrag van € 95.862 (exclusief indexering). De eigenaarsverantwoordelijkheid bedraagt jaarlijks volgens opgave Gemeentelijk Vastgoed € 65.431.

Voor het boekjaar '24 zijn de onderhoudsuitgaven van de huurder € 114.011 aan directe kosten en aan investeringen € 35.670. Tezamen met de investeringen MOP '21 tot en met '23 (€ 163.123) leidt dit tot een afschrijving '24 van € 24.458.

Investeringen 2024:

€ 24.105 verbouwing Nes 71
 € 11.565 renovatie productiekantoor Nes 63

Het onderhoud van de theaterpanden wordt verzorgd door een interne onderhoudsdienst, deze kosten zijn onderdeel van de MOP-uitgaven en bedragen € 53.086. Het betreft werkzaamheden als: begeleiding (groot) onderhoud door gemeente, binnenwand- & buitenwandafwerking; onderhoud luchtbehandeling; onderhoud vloeren; schilderwerk; beveiliging.

De geactualiseerde MOP is van 25-5-2023.

Vastgoed heeft bij onze panden de volgende werkzaamheden verricht:

Nes 63 en Oudezijds Voorburgwal 304:

- Alle kozijnen rondom voorzien van isolatie glas;
- Alle van toepassing zijnde sheddaken en lichtstraten voorzien van isolatie en isolerend glas;
- Isolerende toegangspuien geplaatst;
- Klimaatverbetering door nieuwe opengaande ramen in café;

Frascati heeft bekostigd:

Nes 63 en Oudezijds Voorburgwal 304:

- Start met vervangen conventioneel werklicht in de zalen door Led armaturen.

Nes 71:

- Energiezuinige Luchtbehandelingskast en koelmachine geplaatst

In 2024 is er gestart met circulair afval en neemt Frascati deel aan een bestand collectief (Oscar).

Het verduurzamen van de monumentale panden Nes 63 en Nes 71 is ingewikkeld. Frascati heeft vanaf de start deelgenomen aan meerdere discussietafels verduurzamen cultuurpanden. Frascati is onderdeel van het gezamenlijke energie-inkoopcollectief Plantagebuurt, samen met de gemeente en een extern adviesbureau monitoren zij periodiek aan de hand van de Milieubarometer om alle installaties zo energiezuinig mogelijk te laten werken.

Een andere flinke stap in het verduurzamen is de aanleg van groene daken. In '22 is met de aanleg daarvan begonnen. In '25 wordt er groot onderhoud gepleegd aan de Nes 71. Rondom isolatieglas, verbetering isolatie diverse daken isolatie zaalvloer, bodemisolatie kruipruimten en drie groene daken zijn ingepland. Gemeentelijk Vastgoed onderzoekt of in eigen beheer op het dak van Frascati 1 zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

De inzet en alle gemeentelijke initiatieven zijn eerbare pogingen die zeker zorgen voor bewustwording, kennisdeling en -overdracht, maar hebben beperkte slagkracht als het gaat om het energiezuinig maken van een monument.

5.4 PERSONEEL

Artistiek directeur-bestuurder Mark Timmer nam na het vertrek van zakelijk directeur-bestuurder Jola Klarenbeek eind '22 ook de honneurs waar als zakelijk directeur-bestuurder a.i.. Een zoektocht naar een geschikte opvolger voor Klarenbeek leverde destijds geen vervanger op. Het gaf ons wel een waardevolle, frisse blik op onze stabiele organisatie. We besloten om met gedeelde waarden, een scherpe missie, heldere uitgangspunten en kaders veel meer ruimte te maken voor de professional in huis.

We zetten de eerste stappen tot een plattere, beweeglijke organisatie die vanuit de praktijk is georganiseerd. In een huis waar medewerkers en makers hun kennis, ervaring en bevologenheid een plek kunnen geven en waarde kunnen toevoegen. Vanwege burnout-klachten moest Timmer helaas de eerste helft van het jaar een stap terug zetten. Het artistieke team ving, met hulp van een externe professional, een groot deel van zijn artistieke agenda op. Het zakelijke deel werd in gezamenlijkheid opgepakt door Charlotte Roosblad-Adrian (Hoofd Productie) en Petra van der Meulen (Hoofd MarCom). Dit alles onder toezicht van een professioneel betrokken RvT. Vanaf medio juni re-integreert Timmer in de rol van Artistiek directeur-bestuurder. Het proces naar een nieuwe, definitieve organisatie- en directiestructuur zetten we even stil tot na zijn volledige herstel. Afgesproken met de RvT is dat er per 1 januari 2026 een definitieve directiestructuur is.

De organisatie hield zich kranig ondanks gedeeltelijke afwezigheid van de directeur-bestuurder in dit laatste jaar van Kunstenplan '21-'24. Ze was vastbesloten het jaar goed af te ronden en zorgde, in gezamenlijkheid en aangemoedigd door een gemotiveerd managementteam, voor rust en kwaliteit voor en achter de schermen. Ondertussen verstevigden de teamleiders, waarnemend co-directie en office manager (met HR-taken) in hun rol, terwijl de teams zich versterkten met nieuwe aanwas. De MarCom- en Productieteams waren eind '24 op volle kracht; klaar voor de nieuwe kunstenplanperiode.

5.5 DRIE GEDRAGSCODES

5.5.a Cultural Governance

Frascati kent sinds december '20 een Raad van Toezicht (RvT)-model dat beter recht doet aan de manier waarop directie en toezichthouders functioneren. Met deze transitie, bijbehorende statutenwijziging en het vaststellen van de governance-huishouding van Frascati is de invulling van de code ook statutair vastgelegd. Bestuur en Raad van Toezicht voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de naleving van de Code Cultural Governance en zien er actief op toe dat de organisatie de principes van de code toepast. De verantwoordelijkheden en werkwijze van bestuur en RvT zijn verwoord in het 'Reglement Bestuur en Raad van Toezicht'.

Per 1 maart '23 is voorzitter Jurenne Hooi aangetreden. Hooi is een zeer ervaren bestuurder en toezichthouder, en een prominent adviseur en spreker op het gebied van good governance, inclusie en armoedebestrijding. Met haar ruime ervaring is de governance-huishouding geactualiseerd. Per oktober '23 trad Sylvia den Hollander (Maatschappelijke portefeuille en lid audit commissie) toe tot de RvT. Den Hollander is een ervaren directeur-bestuurder binnen de jeugdzorg en welzijnssector en is momenteel Transformatiemanager VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). Martijn Beckers (co-founder Johnny Wonder en ondernemer) is secretaris en Erika Happe, o.a. hoofd development UvA Erfgoed/Allard Pierson, lid audit commissie. Een vijfde lid (portefeuille artistiek) is in januari '25 geworven en zal per half maart '25 officieel toetreden. Voor Raad van Toezicht-leden geldt een termijn van vier jaar, met een mogelijke verlenging van nog eens vier jaar.

5.5.b. Diversiteit en inclusie

Frascati is een inclusieve organisatie met meerstemmigheid als kernwaarde. Door diversiteit en inclusie oprechte waarde toe te kennen in de keuze voor onze makers, programmering, (maatschappelijke) partners en medewerkers, creëren we stap voor stap maar bovenal duurzaam, een meerstemmig en inclusief huis. We zijn ervan overtuigd dat inclusiviteit daarmee, vanaf de werkvloer en de repetitieruimte, authentiek en eigentijds vorm en inhoud krijgt. We gaan uit van eigen kracht en kijken naar product (voorstellingen en makers), partners (een kring van maatschappelijke en culturele instellingen) en personeel. Een divers publiek bereiken we als makershuis via onze bespelers/makers, onze maatschappelijke partners en onze MarCom. De manier waarop we invulling geven aan de versterking van diversiteit en inclusie, is consequent verweven door alle functies van het huis; de programmering (ook in Theater van Deyssel), het productiehuis en onze contextprogrammering (waaronder ons co-creatie programma).

Op gebied van personeel hebben we fors ingezet op versterking van diversiteit. De samenwerking tussen MarCom, HR en Publieksservice is aangescherpt om onze vacatures toegankelijker te communiceren en deze brengen we onder de aandacht bij verschillende communities. Vacatures worden via onze makers, partners en gezelschappen uitgezet bij hun achterban en we benaderen mogelijke (freelance) medewerkers persoonlijk. Ook de verspreidingskanalen hebben we aangepast; ambassadeurs uit ons netwerk zoeken mee naar nieuwe collega's en we investeerden in social advertenties i.p.v. geijkte vacatureplatforms. Vanaf zomer '23 is het aantal sollicitanten ruim gestegen. De aandacht hiervoor leidt tot een steeds diversere personeels- en RvT-samenstelling. Dit versterkt het breed gedragen bewustzijn dat diversiteit en inclusie kernwaarden van het huis zijn.

Onze makersgroep is zeer pluriform op het gebied van o.a. afkomst, gender en religie en wordt alleen maar meerstemmiger. Onze programmering in de Nes en Theater van Deyssel is in toenemende mate divers en de wisselwerking tussen beide plekken versterkt dit nog eens. Onze partnerships binnen het kunstenveld en met name het maatschappelijke domein zijn zeer divers en duurzaam. Er ligt een stevige basis om op door te bouwen.

Foto links boven: Theater voor Keti Koti; Wortelen voor morgen © Lisa Martijens
 Foto links onder: Under Construction © Shots by Lucy
 Foto rechts: WORK WORK WORK © Jacop Beylerveld

Ons publiek is bij voorkeur een representatieve afspiegeling van de inwoners van de stad. We steken energie in het binnenhalen van publiek waarvoor theaterbezoek niet zo evident is. Een divers publiek is een afgeleide van een toegankelijk productiehuis dat een inclusief beleid hanteert en is opgebouwd uit een divers personeelsbestand, verschillende typen samenwerkingspartners en een afwisselend programma.

5.5.c. Fair Practice

In het kader van de Fair Practice Code hebben we nadrukkelijk oog voor de vijf kernwaarden: solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit/inclusiviteit en vertrouwen. Frascati volgt de cao Toneel en Dans. Deze wordt strikt gehanteerd zowel voor het eigen personeel als het productiehuis. Makers worden binnen het productiehuis altijd meegenomen in het opstellen van de begrotingen en vaststellingen van de honoraria.

We zijn lid van de NAPK en de VSCD. Vanuit de deelsectie VVP (waar Frascati één van de medeoprichters van is) bekommeren we ons actief over onder andere de vraag- en aanbodproblematiek. We zijn mede-oprichters van De Coproducers en initieerden Podiumpas. Solidariteit is ook heel praktisch de ruimtes ruimhartig delen met makers en gezelschappen, als deze vrij staan. Met Het Verbond (een werk- en ontmoetingsplaats van makers) zijn we solidair met beginnende kunstenaars. Door diversiteit en inclusie oprechte waarde toe te kennen in de keuze voor onze makers, programmering, (maatschappelijke) partners en medewerkers, creëren we stap voor stap maar bovenal duurzaam, een meerstemmig en inclusief huis.

Transparantie is een kernwaarde. De veelheid aan werkrelaties en (arbeidsrechtelijke) verbindingen binnen het productiehuis en ons podium leidt tot een grote diversiteit aan (financiële) afspraken. We steken veel tijd in het bieden van maximale transparantie aangaande de overwegingen die ten grondslag liggen aan onze keuzes en berekeningen. Beleidsplannen en (financieel) jaarverslagen zijn openbaar en te vinden op onze website.

Duurzaamheid kenmerkt ons huis. De relaties met de vaste bespelers zijn zeer stevig. Op basis van een doorlopende dialoog zetten we lange lijnen uit en bouwen we aan een optimale (publieks)inbedding. Ook voor de organisatie is duurzaamheid cruciaal; we investeren in een solide personeelsbeleid met aandacht voor ontwikkeling. Onze medewerkers zijn het kapitaal van Frascati. Vertrouwen, tot slot, is de basis van ons huis. Dat komt vóór groei. Vertrouwen richting gezelschappen, makers, medewerkers en (maatschappelijke) partners. Zonder naïef te zijn, stellen we vertrouwen boven controle.

Focus op ontwikkeling heeft een cruciale plek binnen de organisatie; we investeren fors in loopbaanontwikkeling. Voor de gehele organisatie trekken we het scholingsbudget op naar de 2%-norm en alle medewerkers krijgen een persoonlijk ontwikkelbudget. Ook afdelings- en organisatiebreed zetten we in op ontwikkeling in de vorm van workshops en trainingen.

We zetten een vervolgstap in het ontwikkelen van ons meerstemmig makershuis. Hoe kunnen we voor onze bespelers een partner zijn? Door gezelschappen extra montagedagen, repetitieruimte, artistieke begeleiding en support op het gebied van techniek, marketing en communicatie te bieden. Deze vorm, van ondersteuning in natura, is noodzakelijk in een kwetsbaar kunstenveld. We trekken hierbij op met collega VVP 'makers-podia'.

We maximaliseren de transparantie rondom onze bespelersvoorwaarden en implementeren een flexibele prijsstelling op het gebied van toegangskaarten die recht doet aan de gewenste maximale toegankelijk (ook voor de kleine beurs) van onze podia alsmede een meer marktconforme prijsstelling. We nemen de tien thema's Fair Practice code als leidraad voor een continue monitoring van onze stand van zaken, het onderwerp staat doorlopend op de agenda van de staf- en RvT-meetings.

5.6 Sociale Veiligheid

In '24 zijn flinke stappen gezet op het gebied van Sociale Veiligheid. Twee medewerkers van Frascati hebben het **Leernetwerk Sociale Veiligheid** van Coaching in Cultuur i.s.m. NAPK afgerond. Dit heeft handvatten geboden binnen de organisatie. Onderdeel van het leernetwerk was de training 'Vaardigheden' (conflict, delegeren, het eerlijke gesprek – met trainingsacteur) door Coaching in Cultuur, specifiek voor onze leidinggevenden.

Ook hebben we in samenwerking met Ivy Foundation een bedrijfsbrede training gefaciliteerd voor ons personeel, opgedeeld in vier groepen, waarin we gezamenlijk met het onderwerp Sociale Veiligheid kennismaakten en konden inventariseren wat de mogelijke risico's en behoeftes van medewerkers zijn met betrekking tot dit onderwerp.

Uit de verslagen vanuit zowel de interne- als de externe vertrouwenspersoon zijn voor '24 geen aanvragen voor gesprek gemeld.

Maart '25 wordt het nieuwe **Beleid Veilige Werkomgeving Frascati** met de medewerkers gedeeld, waarna het een beweeglijk document blijft, waarbij input vanuit de medewerkers cruciaal is. Onder medewerkers verstaan we medewerkers in loondienst, freelancers/zzp'ers, stagiairs, uitzendkrachten, gedetacheerden en vrijwilligers werkzaam als scheppend en/of uitvoerend podiumkunstenaars (waaronder makers, performers en ontwerpers), ondersteunend personeel, directieleden/bestuursleden en Raad van Toezicht-leden. Bij Frascati streven we ernaar een plek te zijn waar iedereen zich thuis, vrij en welkom voelt. We creëren een veilige en inspirerende omgeving waar open communicatie wordt aangemoedigd, ongeacht onze verschillen en achtergronden. Ons huis staat voor creativiteit en biedt een plek waar iedereen zich gewaardeerd en gehoord voelt, of je nu medewerker, maker of bezoeker bent. Frascati wil als werkgever op een verantwoorde wijze invulling geven aan haar taken om zorg en veiligheid te bieden aan haar medewerkers.

In het Beleid Veilige Werkomgeving Frascati besteden we aandacht aan **purpose, kernwaarden, risico-analyse**, de middelen die ingezet worden om de risico's te beperken (zoals vertrouwenspersonen, HR-cycli, klachten- en meldingsprocedures, wegwijzer ongewenst gedrag, trainingen) en aan **signalering, meldplicht, verantwoordelijken, privacy en vertrouwelijkheid**.

Samen met alle medewerkers worden bijeenkomsten georganiseerd, onder andere rondom de gedragscode van Frascati, om zo tot een gezamenlijke visie te komen met gedeelde waarden, zonder dat het 'opgelegd' wordt.

Gemiddeld één keer per jaar komen alle medewerkers samen voor een training over gewenste en ongewenste omgangsvormen. Tijdens deze training behandelen we hoe we met elkaar omgaan, hoe we gezamenlijk een open cultuur kunnen creëren en hoe we elkaar kunnen aanspreken op gedrag. Het doel is een veilige, open en positieve werkcultuur te bevorderen, waarin ruimte is voor zowel culturele als artistieke vrijheid.

Daarnaast volgen leidinggevenden en RvT-leden aparte trainingen, bijvoorbeeld over cultuur en leiderschap, het voeren van gesprekken rondom grenzen en het effectief omgaan met lastige situaties.

Een training **weerbaarheid** voor het avondpersoneel (en optioneel productie) staat nog op de planning voor '25. Avondcoördinatoren, leidinggevenden en bedrijfsleiders café volg(d)en de cursus **Sociale Hygiëne** waar zij leren hoe je veiligheid en welzijn van jezelf en je omgeving kan garanderen.

Op de agenda's van de verschillende interne overleggen blijft Sociale Veiligheid een doorlopend agendapunt.

Slotwoord

6. SLOTWOORD

Tot slot dankt Frascati de structurele financiers; Gemeente Amsterdam en het ministerie van OCW, de publieke & private fondsen en de donateurs die ondersteuning hebben verleend aan producties en programmering van Frascati. De RvT kan zich geheel vinden in dit bestuursverslag en bezegelt dit met ondertekening. De accountantscontrole wordt uitgevoerd door accountantskantoor Amstelstad Accountants & Adviseurs. Zij hebben geconstateerd dat dit bestuursverslag voldoet aan de vereisten van Gemeente Amsterdam en het ministerie van OCW. De controleverklaring maakt deel uit van dit verslag.

Goedgekeurd door de RvT,

Ondertekend door Mark Timmer, Artistiek Directeur-Bestuurder

RAAD VAN TOEZICHT & BESTUURDERS

M. W. J. (Mark) Timmer

Artistiek Directeur-Bestuurder

J. D. (Jurenne) Hooi

Voorzitter

Onafhankelijk adviseur, docent en toezichthouder

Geboortedatum: 8-8-1965

Aanstellingsdatum: 20-3-2023

Termijn: 4 jaar met een eenmalige verlenging van nogmaals 4 jaar

Aftreeddatum: 20-3-2027 (kan verlengd worden)

E. (Erika) Happe

Finance (penningmeester) en Lid audit commissie

Hoofd development UvA Erfgoed/Allard Pierson

Geboortedatum: 10-1-1964

Aanstellingsdatum: 21-12-2020

Termijn: 4 jaar met een eenmalige verlenging van nogmaals 4 jaar

Aftreeddatum: 21-12-2028 (tweede termijn)

S. J. (Sylvia) den Hollander

Maatschappelijke portefeuille en lid audit commissie

Transformatiemanager VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeente)

Geboortedatum: 31-7-1975

Aanstellingsdatum: 1-11-2023

Termijn: 4 jaar met een eenmalige verlenging van nogmaals 4 jaar

Aftreeddatum: 1-11-2027 (kan verlengd worden)

M.W. (Martijn) Beckers

Secretaris

Co-founder Johnny Wonder en ondernemer

Geboortedatum: 19-8-1974

Aanstellingsdatum: 21-12-2020

Termijn: 4 jaar met een eenmalige verlenging van nogmaals 4 jaar

Aftreeddatum: 21-12-2028 (tweede termijn)

Vacature lid RvT (lid - profiel artistiek)

Lid januari '25 geworven, treedt officieel aan in maart '25.

Governance-commissie zal gevormd worden als de vacature is vervuld, samen met Jurenne Hooi.

Foto (links boven): Theater voor Keti Koti: Wortelen voor morgen © Lisa Maatjens
 Foto (links onder): WORKWORKWORK © Jacap Beylerveld
 Foto (rechts boven): Arovbes © Raymond van Mil
 Foto (rechts onder): Under Construction - Part Time Love, Cheyenne Toney © Shots by Lucy

Bijlage 1
Activa, passiva
en resultaten-
rekening

ACTIVA	31/12/2024	31/12/2023
materiële vaste activa	302.909	302.090
- totaal materiële vaste activa Frascati	302.909	302.090
financiële vaste activa		
- beleggingen	0	0
- deelneming Frascati Café	1	1
	1	1
totaal vaste activa	302.910	302.091

VLOTTENDE ACTIVA

vorderingen		
- debiteuren	37.775	31.515
- nog te ontvangen subsidies	102.500	93.671
- belastingen en premies	81.014	135.541
- Frascati Café	80.565	65.119
- onderhanden werk	45.006	38.067
- overige vorderingen en overlopende activa	134.710	71.662
totaal vorderingen	481.570	435.575
- liquide middelen	449.709	704.879
totaal liquide middelen	449.709	704.879
totaal vlottende activa	931.279	1.140.454
totaal activa	1.234.189	1.442.545

PASSIVA**31/12/2024****31/12/2023****EIGEN VERMOGEN**

- algemene reserve	429.783	517.845
- bestemmingsreserve gebouwen en techniek	162.686	177.365
- bestemmingfonds meerjar-enonderhoudsplan (MOP)	2.214	2.214
- bestemmingsreserve produceren	0	246.817
totaal eigen vermogen	594.683	944.241

LANGLOPENDE SCHULDEN

- voorziening afschrijving-skosten MOP	0	0
--	---	---

KORTLOPENDE SCHULDEN

- crediteuren	160.151	168.126
- r/c frascati café	0	0
- vooruitontvangen subsidies en bijdragen	141.058	0
- belastingen en premies	83.414	69.825
- overige schulden en overlopende passiva	254.883	260.353
totaal kortlopende schulden	639.506	498.304
totaal passiva	1.234.189	1.442.545

**de resultatenrekening van Stichting Gasthuis Frascati
over de periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024**

BATEN	resultaat 2024	begroot 2024	resultaat 2023
Directe opbrengsten			
- Publieksinkomsten	521.303	369.255	422.879
- Sponsorinkomsten	19.500	17.500	26.000
- Overige inkomsten	185.909	127.500	267.324
Indirecte opbrengsten	39.994	6.000	11.788
Subsidies/Bijdragen			
- Gemeente Amsterdam	2.377.421	2.377.421	2.259.906
- Ministerie OCW	350.000	350.000	350.000
- Subsidies uit overige publieke middelen	46.745	36.745	181.745
- Bijdragen uit private middelen	384.668	394.500	332.536
totale baten	3.925.540	3.925.540	3.852.178
LASTEN			
Beheerlasten			
- personeel	739.439	739.948	602.341
- huisvesting	596.392	635.265	593.495
- algemeen	209.052	204.817	173.947
Activiteitenlasten			
- personeel	1.344.288	1.294.394	1.179.009
- produceren en programmeren	1.294.297	1.154.295	1.554.745
- publiciteit en promotie	70.632	90.000	124.413
totale lasten	4.254.100	4.118.719	4.227.950
Rentebaten / rentelasten	-1.476	0	-758
Bijzonder baten en lasten	0	0	
Bijzonder lasten	14.000	0	0
Baten en lasten voorgaande jaren	8.474	0	-2.345
totale lasten incl. financiële baten/lasten	4.275.098	4.118.719	4.224.847
RESULTAAT	-349.558	-439.798	-372.669
BESTEMMING RESULTAAT	-349.558	-439.798	-372.669
- mutatie bestemmingsreserve gebouwen en techniek	-14.679	-13.224	-6.135
- mutatie bestemmingsfonds MOP	0	0	0
- mutatie bestemmingsreserve OCW - RAOCCC	0	0	-151.445
- mutatie bestemmingsreserve produceren	-246.817	-246.817	-215.089
resultaat na bestemmingsreserve gebouwen en produceren	-88.062	-179.757	0
- mutatie algemene reserve	-88.062	-179.757	0
RESULTAAT NA BESTEMMING	0	0	0

Bijlage 2
The Missing Link
PLAN

Activiteitenverslag 2024
Projectsubsidie *The Missing Link*

PLAN Talentontwikkeling Brabant

PLAN

Inhoud

INLEIDING	3
WERKING PLAN ALGEMEEN	3
<i>Een breed gedragen netwerk voor talentontwikkeling.....</i>	<i>3</i>
<i>Broedplaatsen en trajecten</i>	<i>3</i>
REFLECTIE 2024	4
<i>Werkgroepen</i>	<i>4</i>
<i>Organisatorische ontwikkeling</i>	<i>4</i>
<i>Meerjarentrajecten</i>	<i>5</i>
<i>Selectieprocedure</i>	<i>5</i>
<i>Makersbijeenkomsten</i>	<i>6</i>
<i>Bedrijfsvoering</i>	<i>6</i>
DE MAKERS VAN PLAN	6
<i>Intermultidisciplinair.....</i>	<i>6</i>
<i>Trajectmakers.....</i>	<i>6</i>
<i>Anna Verkouteren Jansen</i>	<i>7</i>
<i>Plankton (Sonja van Ojen & Hendrik Kegels)</i>	<i>11</i>
<i>Alesya Dobysh</i>	<i>14</i>
<i>Maxime Dreesen.....</i>	<i>18</i>
<i>Anthony Van Gog</i>	<i>20</i>
<i>King Sisters.....</i>	<i>23</i>
Jaarverslag 2024 externe vertrouwenspersoon	28

PLAN

INLEIDING

Voor u ligt het inhoudelijk verslag van PLAN Talentontwikkeling Brabant over het jaar 2024 binnen het project *The Missing Link*. Dit project ondersteunde in 2024 zes talentontwikkelingstrajecten binnen PLAN Brabant waarvan hier een weergave wordt gegeven.

De zes makers worden verderop in dit verslag uitgebreid aan het woord gelaten over hun bevindingen in verschillende fases van hun traject. Twee makers (Alesya Dobysh en Maxime Dreesen) zijn in 2024 begonnen aan hun eerste trajectjaar PLAN, drie makers (collectieven) (Anthony van Gog, King Sisters, en Anna Verkouteren Jansen) doorliepen hun tweede trajectjaar waarin zij vervolgstappen maakten en zich verder ontwikkelden als maker binnen de podiumkunsten. Tot slot was Plankton (Sonja Van Ojen en Hendrik Kegels) in 2024 in hun derde trajectjaar van PLAN.

Naast de projectsubsidie *The Missing Link* ontving PLAN in 2024 voor de gehele werking de Talentontwikkel subsidie van Provincie Noord-Brabant. Hieronder viel onder andere nog een PLANtraject van Arjuna Vermeulen (eerste jaar) en de broedplaatsen in Breda, Tilburg, Eindhoven en Den Bosch. Deze zullen niet in detail beschreven worden voor dit verslag.

WERKING PLAN ALGEMEEN

Een breed gedragen netwerk voor talentontwikkeling

PLAN is een beproefd samenwerkingsverband van elf culturele partners in Brabant: Festival Cement, Theaterfestival Boulevard, DansBrabant, Het Zuidelijk Toneel, Festival Circolo, Theater De Nieuwe Vorst, Podium Bloos, Parktheater Eindhoven, United Cowboys, Theater Artemis en de Verkadefabriek.

Binnen PLAN wordt podiumkunsten talent aan het begin van hun ontwikkeling geholpen om een eigen artistieke signatuur en een eigen werkwijze te ontwikkelen, met nationale en internationale zeggingskracht. PLAN is het organisch ontstaan antwoord op de behoefte van jonge makers om volgende stappen te zetten in hun professionele en artistieke

ontwikkeling. Alle soorten talent in de podiumkunsten, disciplinair en interdisciplinair, voorzien van een opleiding of autodidact, kunnen worden begeleid door tien jaar aan ervaring, expertise en meerstemmigheid binnen het netwerk. Talenten krijgen naast artistiek-inhoudelijke begeleiding, ondersteuning voor de marketing, de zakelijke kant en het ontwikkelen van een (internationaal) netwerk. Een ontwikkeling op maat met een open blik, waarbij gebruik gemaakt wordt van het eigen netwerk, en alle andere netwerken die (al dan niet extern) voorhanden zijn.

De PLANtrajecten bestaan dikwijls uit meerdere fases, waarbij regelmatig wordt teruggekoppeld met de PLANpartners, opdat de ontwikkeling van de verschillende talenten goed zichtbaar blijft. Een arbeidsintensief proces, dat steeds andere routes oplevert. Het is een procedé dat in de tien jaar dat PLAN nu bestaat ook steeds is verfijnd en verbeterd. Mede door die 'hands on' mentaliteit van meebewegen en samenwerken, is dit een zeer succesvol model gebleken.

Broedplaatsen en trajecten

PLAN werkt op twee niveaus van broedplaatsen en trajecten. De geselecteerde trajectmakers worden ondersteunt door het netwerk als geheel. De broedplaatsen functioneren in vier steden in Brabant: Breda, Tilburg, Eindhoven en 's-Hertogenbosch, waarbij de broedplaatsmakers worden ondersteund door de partners in die stad. Dit betekent dat de partners elkaar en elkaars werkwijze goed kennen en samenwerken rondom talenten vanuit het idee dat dit het meest oplevert voor iedereen.

In de meerjarige trajecten maakt PLAN lange lijnen met makers. Een eigen signatuur ontwikkelen is een kwestie van jaren. Elke stap (onderzoek of voorstelling) is voeding voor de volgende. Per kalenderjaar ontvangt een maker een ontwikkelbudget van €25.000. Maar er is ook marketingbudget en presentatiebudget, er zijn dus mogelijkheden om de steun aan de behoeftes van de maker aan te passen – hoewel elke maker ook in samenwerking met diens mentor fondsen aanschrijft en gehonoreerd krijgt, aangezien 'volwassen' producties een stuk meer dan €25.000 kosten.

PLAN

REFLECTIE 2024

Iedere PLANpartner vertegenwoordigt een uniek onderdeel van PLAN, waarbij sommige partners meer aan de 'basis' van een leertraject staan en anderen in de buurt van de uitstroom functioneren. Als 'bestuur' van PLAN is er een redactie van afgevaardigden van de partners samengesteld. Die redactie werkt samen met een onafhankelijke coördinator die de contact- en overlegmomenten overziet en plant. De coördinator is aanspreekpunt voor de individuele partners en makers. De redactieleden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de selectie en de begeleiding van de makers. Er is niet één artistiek leider en dus maar één smaak, er luisteren talloze oren, er kijkt een zee van ogen, er spreken meerdere stemmen; een PLANmaker weet zich omringd en gesteund door een meerstemmig netwerk.

Werkgroepen

Sinds 2021 wordt er binnen PLAN gewerkt met de volgende werkgroepen:

- **Beheer:** begrotingen, financieel beheer, financiële afrekeningen, accountantscontrole, onderliggende overeenkomsten
- **Strategie/Lobby:** contacten en lobby politiek landelijk en provinciaal, strategische ontwikkeling, meelesen subsidieaanvragen
- **Diversiteit en inclusie:** diversiteit, toegankelijkheid en selectieprocedures
- **Marketing/zichtbaarheid:** strategie, positionering, campagne, materialen, overleg/aansturen marketeers
- **Verdieping:** makersdagen, leeraanbod voor makers/partners, gezamenlijk verdiepend programma, publiek&context

Het werken in de kleinere groepen bevalt goed. De lijnen zijn kort, waardoor de communicatie over het algemeen vlot verloopt. De werkgroepen denken mee met de coördinator over het betreffende deel van de PLAN werking en geven input en feedback op het deelterrein. De werkgroepen worden door de coördinator direct geïnformeerd over ontwikkelingen en worden betrokken bij eventuele acties. Ze dragen bij aan stukken/rapporteren aan de redactie

over voortgang. De partners hebben het vertrouwen in elkaar dat de diverse belangen goed behartigd worden in de werkgroepen.

Organisatorische ontwikkeling

Begin 2024 werd het meerjarenplan ingediend binnen de landelijke culturele basisinfrastructuur 2025-2028 bij het ministerie van OCW. Deze procedure heeft het tot stand komen van een consortiumovereenkomst versneld. Hierin werden de taken en verantwoordelijkheden van de redactie, de penvoerder en coördinator expliciet uitgewerkt en de werkwijze en verplichtingen geformuleerd van alle partijen. Omdat PLAN geen eigen rechtsvorm kent, maar administratief is ondergebracht bij Stichting Bosse Nova, is de overeenkomst een belangrijke (formele) onderlegger geworden voor de werking en het functioneren van het netwerk.

Doordat de externe begeleider van het programmaonderdeel Publiek&Context begin 2024 aangaf te willen stoppen, heeft de PLANredactie besloten om de gewenste externe blik op dit onderwerp niet langer bij één persoon te beleggen voor alle PLANtrajecten, maar op maat en naar behoefte te verkennen. Aan het begin van het PLANtraject vindt een gezamenlijk gesprek plaats tussen PLANmaker, mentor, PLANmarketeer en coördinator. Hierin worden de eerste ideeën en mogelijke gesprekspartners verkend en besproken hoe het gereserveerde budget voor Publiek&Context ingezet gaat worden. De mentor is verantwoordelijk voor het monitoren van deze positionering in het veld.

In het najaar van 2023 zijn de eerste verkennende gesprekken gestart met de PLAN vertrouwenspersoon Saskia Raaijmakers. Er is in april 2024 een protocol Sociaal Veilige (werk)omgeving ter goedkeuring voorgelegd aan de PLANredactie. Hierin is de gedragscode en werkwijze bij een melding van ongewenst gedrag opgenomen. Deze wordt elk jaar geactualiseerd. Het jaarverslag van de vertrouwenspersoon is toegevoegd aan het eind van dit verslag.

De monitoring van PLANtrajectmakers vindt jaarlijks plaats door het vaststellen van leerdoelen en projecten die ontwikkeld gaan worden in de

PLAN

vorm van een PLANovereenkomst met maker, mentorpartij en PLAN. Aan het eind van het jaar wordt in een vast format hiervan verslag gedaan en gereflecteerd. Tussentijds begeleidt de mentor het proces en draagt zorg voor de ontwikkelingen op artistiek-inhoudelijk en organisatorische behoeften van de maker. De 0-meting, een subsidievereiste van de Provincie Noord-Brabant, is hierin een aanvullend instrument. De aangeboden meting via KunstLoc bleek echter niet goed aan te sluiten bij de PLANmakers en de trajecten. Daarom heeft PLAN in het najaar van 2024 een eigen opzet ontwikkeld met het bureau Coaching in Cultuur, waarbij in het begin, halverwege en aan het einde van het traject een onafhankelijk meetpunt wordt vastgelegd van de ontwikkeling van de PLANmakers. Dit wordt vanaf 2025 met de nieuwe instroom toegepast.

Er is behoefte gebleken tot meer uitwisseling over de opzet en inhoud van de broedplaatsen in de PLANsteden. In het najaar 2024 zijn eerste verkenningen gestart en in 2025 zal een regelmatige overlegstructuur hiervoor worden ingezet voor intervisie en uitwisseling.

Jaargesprekken tussen de coördinator en de individuele partners zijn als kennismakingsronde eind 2023 ingezet. Deze zijn goed bevallen zodat hier een jaarlijks vervolg aan wordt gegeven. Het biedt de mogelijkheid om de individuele rol en belangen van de partner te bespreken en potentiële knelpunten te signaleren.

In december heeft er nog een bijeenkomst plaatsgevonden met de marketeers van alle PLANpartners. Hierin stond de zichtbaarheid, de eigen bijdrage en de uitwisseling tussen PLAN en de partners centraal.

Meerjarentrajecten

In 2024 liepen zeven meerjarentrajecten tegelijk. Zes daarvan werden gefinancierd met de projectsubsidie *The Missing Link*, te weten de trajecten van Anna Verkouteren Jansen, Plankton (Sonja & Hendrik), Alesya Dobysh, Maxime Dreesen, Anthony van Gog en King Sisters. Breakdancer en choreograaf Arjuna Vermeulen blijft voor dit verslag buiten beschouwing. Dit is een random selectie, op deze manier zijn zowel eerste, tweede als derdejaars trajectmakers meegenomen in de verslaglegging.

De PLANmakers werkten, samen met hun mentorpartij, aan de opgestelde leerdoelen in hun ontwikkelplannen. De mentoren waren coach, luisterend oor, inspirator, zakelijk ondersteuner en anderszins wat nodig was. Daarnaast was ook in 2024 het volledige netwerk van PLAN beschikbaar om de makers te ondersteunen en te helpen, in de vorm van praktische zaken en advies. Tijdens het trajectjaar vonden regelmatig publieke presentaties of voorstellingen plaats, opgeteld meer dan 80 keer.

De combinatie van talentontwikkeling, ondersteund door meerdere partners, blijkt als een vliegwiel te werken. PLANmakers krijgen nationaal en internationaal de aandacht, ontvangen prijzen, beurzen tijdens en na hun PLANperiode. Ze ontwikkelen zich tot erkend, innovatief maker. In 2024 kreeg een aantal PLANmakers weer een structurele Rijksondersteuning van het Fonds Podiumkunsten toegekend in de vorm van de Nieuwe Makersregeling (Plankton, King Sisters) of nominatie BNG Prijs (Plankton). In de zomer van 2024 werden de meerjarige subsidiebesluiten van Rijk, fondsen en provincie bekend. Enkele (oud-)PLANmakers en -partners hebben minder of geen financiering gekregen voor de komende beleidsperiode wat invloed zal hebben op de beoogde duurzaamheid en mentorbegeleiding van de toekomstige trajecten.

Selectieprocedure

De voordrachtprocedure in november 2023 voor de nieuwe trajectmakers van 2024 had een strikte puntentelling op een aantal onderdelen. De diversiteitsagenda is hierin expliciet meegenomen in de selectieprocedure waardoor autodidacten en vertegenwoordigers van een minderheidsgroep meer kansen krijgen in de voordracht. Vanuit de commissie Diversiteit en Inclusie is de procedure na deze voordrachtsronde verder aangescherpt met als belangrijkste aanpassing dat ontwikkelingen in het werkveld en het oriëntatieproces voor voordrachten in het voorjaar al besproken worden in artistieke Redactievergaderingen met aandacht voor de diversiteitsagenda van PLAN. Zo kan er tijdig worden geconstateerd of de redactie voldoende zicht heeft op de volledige breedte van het huidige makersveld.

PLAN

Makersbijeenkomsten

In september hebben de PLANmarketeers een bijeenkomst in Pand18 georganiseerd met de PLANmakers waarin gesproken werd over de omgang met acquisitie en het benaderen van programmeurs, de zichtbaarheid van PLAN en inhoudelijke vraagstukken. Oud-PLANmaker Sanne Nouws was aanwezig om haar ervaringen te delen vanuit het PLANtraject en de jaren na PLAN.

Aansluitend was de PLANmakersdag waarin makers en partners in gelijkwaardigheid elkaar kunnen ontmoeten en beter leren kennen. Op deze bijeenkomst willen we voorkomen dat vooral makers veel delen en partners alleen vanuit hun functie, en niet vanuit hun persoon spreken. Door het opzetten van een veilige setting leidde dit tot mooie gesprekken en kwamen verscheidene vraagstukken, knelpunten, tips, en ervaringen ter sprake.

Bedrijfsvoering

PLAN kent een 'verdeelmiddel'. Dat betekent dat de partners en makers binnen PLAN beschikking krijgen over deelbudgetten en die bestemmen, beheren en verantwoorden aan PLAN. Onder de verlening van budget aan een partner ligt een uitvoeringsovereenkomst met daarin de afspraken, verwachtingen en verantwoordingskaders. In algemene zin zijn deze uitgewerkt in de consortiumovereenkomst.

De twee hoofdfinancieringsbronnen van PLAN zijn Het Rijk en de Provincie Noord-Brabant (TalentHub regeling). Vanuit deze inkomsten verleent PLAN ontwikkelbudgetten aan de partners. Bij de partners komt, decentraal, ook de uiteindelijke financieringsmix met eigen inkomsten tot stand. De financieringsmix voor makertrajecten en Broedplaatsen bestaat o.a. uit recettes, bijdragen van private fondsen en co-productiegelden. Deze werkwijze betekent dat veel van de daadwerkelijke kosten en baten van de ontwikkeltrajecten terug te vinden zijn in de begrotingen en realisaties van de deelnemende partners en niet direct zichtbaar zijn in de administratie van PLAN/Bosse Nova.

Jaarlijks maakt PLAN een inventarisatie van wat aan andere middelen dan die vanuit de BIS en Provincie zijn gegenereerd en daarover wordt

gerapporteerd naar deze financiers. Zo blijkt dat in 2024 € 350.607,- aan aanvullende middelen uit andere subsidies, co-productiebijdragen, private fondsen, eigen investeringen en sponsoring door de partners is verworven rond de PLAN-makers trajecten en broedplaatsen.

DE MAKERS VAN PLAN

Intermultidisciplinair

Bij PLAN is plek voor danstalent, voor theatertalent, voor circustalent, en voor alle interdisciplinaire tussenvormen. PLAN is dé plek waar een maker met eigenzinnige ambities en (grootse) plannen terecht kan. Die veelzijdigheid van PLAN past bij de wens van veel PLANmakers om niet meteen in een hokje gezet te worden, maar juist te kunnen experimenteren in de brede ruimte en met verschillende disciplines. Grenzen tussen disciplines vervagen en juist daarom is het netwerk zo bruikbaar. De PLANpartners zien *makers*, geen disciplines.

Trajectmakers

Met ondersteuning vanuit de projectsubsidie *The Missing Link* hebben zes makers in 2024 in een PLANtraject hun activiteiten kunnen uitvoeren. Van deze zes doorliepen twee makers hun eerste trajectjaar, voor drie makers(collectieven) was het hun tweede trajectjaar, en voor één makersduo was het hun derde trajectjaar.

Voor alle zes geldt dat zij in 2024 een flinke stap in hun ontwikkeling hebben kunnen maken. Soms in de vorm van onderzoek of scholing, soms in de vorm van voorbereidingen voor een productie, en vrijwel altijd uitmondend in een productie. Hierna volgt een beschrijving van de activiteiten van elk van deze PLANmakers.

PLAN

Anna Verkouteren Jansen

tweede jaar 2024

Mentorpartij: Podium Bloos / Monique van Beek & Isabelle Savelkoul

Leerdoelen

1. optekenen en verfijnen van het productieproces van mijn werk.

Omdat mijn werk grotendeels elektronisch bestuurd installaties betreft, en iedere component vooraf is geprogrammeerd, vraagt dit om een totaal ander proces en een andere spanningsboog dan bv. een klassieke repertoirevoorstelling.

Dit doel is alleen te benaderen in de praktijk. N.a.v. de productie “Radio Sueño”, waar het echt pionieren was en reactief werken met inzichten achteraf, heb ik me voor dit leerdoel voorgenomen me heel goed voor te bereiden op mijn komende productie “Junebug”.

Bij het opzetten van mijn productieproces voor “Junebug” heb ik er samen met mijn mentor Bloos voor gezorgd dat:

- * er ruimte en geld is voor (technologisch) vooronderzoek (steun van Amarte & gemeente Breda)
- * het maakproces in tegenstelling tot regulier ‘acteurstheater’ in verschillende blokken is opgedeeld zodat er voldoende ruimte is voor technologische aanpassingen (die zijn tijdsintensief!)
- * het decor al af is aan de start van de repetitieperiode (het decor is de acteur)
- * ik actief advies opzoek bij technische experts. Denk (geluids)technici, onderzoeksinstituten, audiovisueel kunstenaars
- * een team om me heen verzamel dat technisch sterk onderlegd is

2. het vinden van nieuwe contexten en publiek voor mijn interdisciplinaire werk.

Ik ben actief in gesprek met mogelijke plekken en initiatieven.

Ik kon dit doel verkennen met de herneming van Radio Sueño. Ik wilde een tweede tour op plekken buiten het theater. Met de hulp van marketeer

Sophie Jansen, die ook als filmprogrammeur werkt, en het netwerk van Bloos, konden we samen veel nieuwe contacten leggen. O.a. gelukt: Down The Rabbit Hole, Motel Mozaïque. Waardevolle contacten gelegd / toekomstige speelbeurten: o.a. IDFA, Imagine Filmfestival, Best Kept Secret, Lowlands, Roze Filmdagen, Paradiso Amsterdam, Van Gogh Museum.

We zijn ook weer begonnen met het verder uitbreiden van de contacten met muziek- en filmfestivals. “Radio Sueño” blijkt het goed te doen bij een breed publiek. Voor “Junebug” wil ik naast de theatertour wederom zoeken naar speelplekken buiten de theatercontext. Buiten de festivalcontext is dat niet evident: Nederland is behoorlijk in hokjes opgedeeld.

Het experimentele element van mijn werk past goed bij ‘meer op beeldende en/of cross-disciplinaire kunst’ gerichte festivals. Het verhalende/ fictie-element doet het aan de andere kant goed in een film/ theatercontext.

Waar ik nu actief mee bezig ben:

- * Op zoek naar partner buiten de theatersector die helpt distribueren/ andere publieksgroepen betrekken
- * Specifieke geluidskunstfestivals leren kennen: Sonic Acts, Fiber Festival, REWIRE
- * Immersive art festivals/ contexten ontdekken: platform NU:reality, Beyond The Black Box Festival
- * Contact leggen in Vlaanderen; nu al met De Grote Post (ook bijv. via Thassos of Good Company)

3. onderzoek audiotheater/ artistieke verdieping:

Ik ben veel aan het lezen, kijken, in gesprek gaan en experimenteren. Ipv constant produceren, ben ik in 2024 ook veelvuldig mijn creatieve bron aan het voeden geweest en heb ik veel gesprekken gevoerd en nieuwe contacten gelegd.

Hier heb ik afgelopen half jaar uitgebreid tijd voor genomen. Dit was hoognodig. Tussen het verkopen, vinden, aanvragen & verantwoorden van financiering, het leggen van contacten, het verzamelen van een team en

PLAN

(pre)productionele werk lijkt het artistieke gedeelte van mijn praktijk soms een luxe waar ik nauwelijks aan toe kom. Afgelopen zomer heb ik zes weken uitgetrokken om al dit zakelijke en productionele werk op pauze te zetten om te lezen, kijken, schrijven zonder doel. Dat was een welkome ademdeug. Het onderzoek binnen audiotheater zette ik door via vooronderzoek van “Junebug”. Er waren vruchtbare residenties in De Nieuwe Vorst en de Grote Post.

4. Team om me heen bouwen met als doel een stichting op te richten. werken met verschillende creatieve en uitvoerend producenten, een eigen PR-medewerker/ agent aantrekken, het vaste creatieve team vergroten.

Op creatief vlak heb ik een fijne samenwerking met mijn componist. Ik heb de intentie met hem door te groeien. Voor “Junebug” werk ik bewust met een grotendeels nieuw artistiek team, met het doel meer mensen te vinden met wie ik in de toekomst door kan. Ik zou het heel fijn vinden om of wel een creatieve, of wel een zakelijke vaste samenwerkingspartner te vinden. Zakelijk heb ik een fijne marketeer gevonden die de intentie heeft met mij mee te groeien de komende jaren.

Foto: Rosa Quist tijdens Motel Mozaïque 2024

PLAN

Voortgang

Anna:

Het platform en de ondersteuning die PLAN me biedt, vormt een hele fijne stevige basis. Ik ben heel dankbaar dat de deuren openstaan bij alle partners. Bloos is echt een rots op zakelijk en productioneel vlak. Bij Bloos voel ik dat er echt verantwoordelijkheid voor mij wordt genomen. Dat heb ik nergens anders meegemaakt, dat is uniek.

Inhoudelijk zoek ik nog steeds naar een sparringpartner voor langere termijn. Dat kan een medemaker zijn, of een 'mentor'-type.

Ik vind het een spannend vooruitzicht om uit te stromen volgend jaar. Juist op organisatorisch vlak is het nu een luxe om bij Bloos te zijn: er zijn altijd faciliteiten beschikbaar, gratis repetitie- en montagetijd, communicatie en verkoop en financiering van lopende projecten worden voor (en samen met) mij opgepakt... Ik ben een beetje bang dat ik na volgend jaar weer een stap terug moet doen in omvang van mijn projecten om het behapbaar te maken.

Bloos:

Anna is goed op weg om alle aspecten van haar makerschap onder de knie te krijgen. Zowel inhoudelijk, financieel als praktisch heeft ze veel opgestoken in de afgelopen jaren. Aandachtspunten zijn procesbewaking en planning. Om haar zelfstandigheid te vergroten is het van belang dat we haar dit jaar helpen een eigen stichting op te richten. Daarnaast lijkt het ons wenselijk om naar een vorm te zoeken waarin we haar extensief kunnen blijven begeleiden in 2026, zodat ze er niet meteen alleen voorstaat. Dit zou kunnen in de vorm van een maandelijks overleg, waarin we samen de voortgang van haar makerspraktijk bewaken.

Ook zullen we in 2025 brainstorm-sessies met Anna inlassen om haar te helpen met de zoektocht en invulling (inhoudelijk en procesmatig) na het 'losgelaten' worden en de verzelfstandiging die dat met zich meebrengt. Een 'zachte' landing staat daar bij centraal.

Terugblik

Anna geeft aan goede feedback te hebben ontvangen van bezoekers die "Radio Sueño" hebben ervaren. Er is tijd ingeruimd om te reflecteren en te onderzoeken en besloten om "Junebug" voor de kleine zaal te maken. De wens om een keer op Down The Rabbit Hole te spelen, is uitgekomen.

PLANmentor Bloos ziet Anna groeien in haar verantwoordelijkheid voor haar makerschap en is in staat op alle facetten van een project uitstekende input te geven. In de samenwerking is er intensief contact tussen beiden. Bij het maken van plannen en het aanvragen van subsidies wordt Anna de ruimte geboden om het voortouw te nemen, en zet Bloos haar deskundigheid en ervaring in om deze plannen en aanvragen te vervolmaken. Vooral op het gebied van planning en procesbewaking is de rol van Bloos belangrijk.

Op artistiek en technisch gebied heeft Anna geheel zelfstandig diverse partners gevonden, die haar hielpen door middel van coaching en residenties. Deze partners waren en zijn heel belangrijk bij het ontwikkelen van haar inhoudelijk makerschap, dat een grote technologische component heeft.

"PLAN geeft me de kans om sneller te groeien dan ik alleen zou kunnen. Van het ene op het andere moment staan deuren open, krijg ik het vertrouwen van al deze partners, speelplekken, én echt ruimte om mijn praktijk te versterken en verdiepen."

Anna Verkouteren Jansen

PLAN

Projecten met korte beschrijving

Tour 2 Radio Sueño

Na de eerste tour moest er onderhoud worden gedaan aan de installatie: publiek gaat telkens in en uit en de installatie staat vaak in de buitenlucht, waardoor er slijtage en waterschade was ontstaan. Ook moest er in de software een flink aantal aanpassingen worden gedaan.

In 2024 gespeeld in SCHUUR Haarlem, Motel Mozaïque, Down the Rabbit Hole, Zeeland Nazomerfestival, SLOOT festival en KIEM festival Oostende

Onderzoek audiotheater + vooronderzoek Junebug

Verdieping van de kennis en mogelijkheden van deze interdisciplinaire theatervorm. Ik las, schreef, experimenteerde en resideerde bij De Nieuwe Vorst, theater De Grote Post en natuurlijk in huis bij Bloos.

Bij de Nieuwe Vorst heb ik in januari een week lang geschreven. In augustus werkte ik een kleine week in de zaal aan twee 'pilotscenes' van "Junebug". Dit presenteerde ik tijdens een 'Makerssessie'. Ik wilde een aantal ruimtelijke en vormelijke elementen uitproberen die van grote invloed zijn op de uiteindelijke presentatiecontext van Junebug. Bij De Grote Post twee scenes gemaakt en geschreven. Doorlopend aandacht voor conceptontwikkeling van Junebug.

Doorwerken aan De Zender:

Ook ben ik bezig geweest met onderzoek of ik mijn audiotheater-voorstelling RUSTY BROWN in andere contexten en bij nieuw publiek kan gaan verspreiden. Dit onderzoek is nog steeds gaande.

Recensies:

Pieter T'Jonck over Radio Sueño tijdens KIEM festival in de Grote Post Oostende

<https://www.pzazz.theater.nl/recensies/performance/in-gedachten-on-top-of-the-world>

"We zijn misschien God in onze gedachten, maar die God is hopeloos alleen (...) Anna Verkouteren Jansen maakt het met minder omhaal, en meer humor, op twaalf minuten duidelijk. Ook dat is kunst. "

Sander Janssens in Volkskrant (over Radio Sueño tijdens Zeeland Nazomer festival)

<https://www.volkskrant.nl/theater/zeeland-nazomerfestival-opent-met-protest-en-massages-maar-heeft-net-te-weinig-grote-publiekstrekking~bedd3a93/>

"er worden interessante contrasten opgeworpen tussen eenzaamheid en verbinding, tumult en verstillings, afstand en nabijheid"

Artikel Haarlems dagblad

<https://www.haarlemsdagblad.nl/regio/haarlem/radio-sueno-een-intergalactische-radiostudio-in-de-schuur-haarlem/11754687.html>

Trouw

<https://www.trouw.nl/nieuws/the-national-is-een-wonderschone-afsluiting-van-down-the-rabbit-hole~b063c470/>

PLAN

Foto: Rosa Quist tijdens Motel Mozaïque 2024

Plankton (Sonja van Ojen & Hendrik Kegels)

derde jaar 2024

Mentorpartij: Festival Cement / Leonie Clement en Janneke Defesche

Leerdoelen

1. Marketing/ontwikkeling huisstijl

We hebben als Plankton een duidelijke vormgeving in het maken van onze voorstellingen en denken dat we deze kracht kunnen benutten door hiermee ook een eigen huisstijl te ontwikkelen voor de marketing van Plankton. Samen met Eugenie Verschuren van Cement zijn we hiermee bezig. We hebben afgelopen jaar een eigen lettertype ontwikkeld samen met vormgever Adam Oostenbrink en zijn bezig met het maken/vormgeven van onze website. Daarnaast hebben we besloten om van het maken van knutselplaten bij onze voorstellingen een vast 'visitekaartje' te maken. En gaan we door op ons vaste poster-ontwerp, gefotografeerd door Lonneke van der Palen, waarbij we verkleed zijn als iets niet-menselijks.

2. Vormgeven werkproces

Omdat we voorstellingen maken die eigenlijk niet in het 'reguliere werkproces' passen was een leerdoel om na te denken over/uit te proberen met andere manieren en tijdsindelingen van werken. Dit hebben we toegepast bij het maken van "Er rent een berg voorbij". Deels werkte dit goed, het decor voor de repetities ontwerpen in het miniatuur was de perfecte manier om de voorstelling te maken. En het was fijn om apart tijd te nemen voor inhoudelijk onderzoek. Echter liep het maken van het decor enorm veel vertraging op, in de toekomst denk ik dat we nog veel meer hands-on en vaker bij de decorbouwer moeten checken hoe het gaat, en misschien ook toch weer meer zelf moeten maken. Ook denk ik dat we de bouw van het decor nog wat meer uit moeten spreiden over een langere tijd, zodat er met een deel van het decor al op de vloer getest kan worden voordat de rest wordt gemaakt.

PLAN

3. Aangaan van duurzame samenwerkingen

We zijn op zoek naar mensen waar we graag vaker mee zouden willen samenwerken. Omdat wat we doen heel specifiek is, is het heel fijn om technici, decorbouwers, acteurs, muzikanten te vinden die dat snappen en ons kunnen aanvullen. Bij het maken van “Er rent een berg voorbij” hebben we wat nieuwe samenwerkingen ontdekt die heel goed zijn bevallen! Zo vonden we Cesco van der Zwaag als geluidstechnicus heel fijn, denken we dat Harpo ‘t Hart heel goed is in het geluid conceptueel onderdeel te maken van de voorstelling, en vonden we last minute crisis hulp decorbouwer Nick Bos heel fijn om mee te werken. Met Harpo en Nick gaan we in ons volgende project weer samenwerken. En Cesco hebben we voor onze volgende grotere voorstelling gevraagd om wederom het geluid te doen.

Voortgang

Plankton:

Na de teleurstellende subsidie-uitslag in de zomer van 2024 moesten we opnieuw bedenken hoe we onze plannen de komende jaren door kunnen laten gaan. We zijn heel erg blij dat PLAN ons met een jaar verlenging de ruimte geeft om dit te doen. We zullen het komende jaar een stichting oprichten en zijn bezig met het zoeken van andere coproductanten. Andere leerdoelen worden voortgezet.

Cement:

Met “Er rent een berg voorbij” heeft Plankton een enorme stap gezet: op het vlak van samenwerking met een groot team, qua artistieke signatuur en zichtbaarheid. De voorstelling is prachtig en ook zo ontvangen. Ondanks dat, staat Plankton voor een grote vraag. Plankton zou namelijk huismaker worden bij Feikes Huis, maar hun subsidies stoppen. Hierdoor moet Plankton een nieuw toekomstplan maken. Hiervoor hebben we gezamenlijk een verlenging aangevraagd bij PLAN.

Foto: Kurt van der Elst

Terugblik

Voor Plankton was het een heel vruchtbaar, leerzaam en inspirerend jaar. Het maken van “Er rent een berg voorbij” was iets waar ze naartoe hebben geleefd en betekende een grote stap in hun makerschap, zowel qua schaal, verdieping van een thema als ook in de artistieke signatuur. Er is veel geleerd over de praktische kant van een werkproces en het samenwerken met anderen en ze kijken ernaar uit om dat toe te passen op een kleinere schaal in het toekomstige project.

Cement geeft aan dat het indrukwekkend is om te zien hoe eigen en consequent de stijl van Plankton is. En heel fijn om te zien dat dat gewaardeerd wordt in de vorm van een BNG nominatie en tournee mét herneming. Plankton wordt steeds scherper op de randvoorwaarden; zoals

PLAN

zelf mee de begroting in de gaten houden. En de inzichten die ze hebben opgedaan tijdens het werken met een groot team, nemen ze mee naar de toekomst.

Het is soms zoeken naar de taakverdeling tussen Feikes Huis en Cement, waardoor mentorvragen soms ertussenin vallen. Gelukkig durven Sonja en Hendrik ook daarover kritische vragen te stellen. Cement ziet dat de begeleiding vanuit Feikes Huis een belangrijke aanvulling is voor Plankton bij productionele mogelijkheden, inhoudelijke expertise en een groot verkoopnetwerk. Waar het mentorschap van Feikes Huis meer praktisch van aard is en vooral op het 'nu' is gericht, focust Cement met Plankton op vragen over de lange lijnen, op de samenwerking tussen Sonja en Hendrik onderling, en hun toekomstwensen.

"Vorige makersdag was interessant, vind de insteek om met vorige PLAN-makers te praten echt een goed idee. Dat is leerzaam."
Plankton

Projecten met korte beschrijving

Er rent een berg voorbij

Dit is het monumentale verhaal van hoe onze aarde voortdurend in beweging is, verteld door een enorm decor van kartonnen rivieren, wolken en bomen. In "Er rent een berg voorbij" kruipen wouden over het podium, verkruijmen bergen tot stranden en danst de maan een walsje met de zee, terwijl een vierstemmig koor het geluid laat klinken van krakende rotsen en tsjilpende vogels. Laat je meevoeren door een immens tot leven gekomen landschapsschilderij dat je laat denken op een andere tijdschaal. Van de geboorte van de maan, langs de eerste alg die aan land komt, tot het uitsterven van de mens en zelfs verder...

Foto: Kurt van der Elst

Nominaties/prijzen:

Nominatie BNG-prijs

'Plankton neemt ons mee op een epische reis door een levend landschap, waarin de aarde zelf de hoofdrol speelt. Hun werk dwingt ons om met een andere, bijna kosmische blik naar onze omgeving te kijken, een ware doorbraak in het genre.'

jury BNG theaterprijs

Recensies:

'Een indrukwekkende planetaire opera waarin de onvoorstelbare nietigheid van de mens ten opzichte van de machtige natuurlijke ontwikkeling centraal staat'

**** NRC

PLAN

'De geschiedenis van de aarde in prachtig ontroerend theater'
**** De Volkskrant

'Hartverwarmend en speels om naar te kijken'
Theaterkrant

'Bij theatercollectief Plankton speelt de mens een confronterend klein rolletje, zoveel theater over identiteit gemaakt' Beeldend theater Theatercollectief Plankton maakt, boven z'n omgeving staat.'

NRC

<https://www.nrc.nl/nieuws/2024/09/25/bij-theatercollectief-plankton-maken-objecten-de-dienst-uit-er-wordt-al-zoveel-theater-gemaakt-over-identiteit-a4867107>

'Met "Er rent een berg voorbij" als titel is direct duidelijk dat theatercollectief Plankton geen alledaagse voorstellingen maakt. De mens maakt pas op de plaats, voorwerpen komen tot leven, water, wolken en bomen spelen de hoofdrol.'

<https://www.bd.nl/brabant/niet-de-mens-maar-130-decorstukken-maken-de-voorstelling-bij-plankton~aef6a4e8/?referrer=https://www.google.com/>

Alesya Dobysh

eerste jaar 2024

Mentorpartij: DansBrabant / Nienke Rooijackers

Leerdoelen

Main objective:

Develop a methodology that combines choreographic and curatorial perspectives in creating performances, with a focus on movement combined with different disciplines.

By investigating and exploring:

- 1) the integration of choreographic materials with improvised acts, blending elements from my own works with those of collaborating artists.*
- 2) the incorporation of artists from diverse disciplines, such as movement, sound, and visual art.*
- 3) the impact of the performance space's physical qualities on the presentation and the active involvement of the audience in space exploration.*
- 4) guidance in the form of a sparring partner for the above objectives*

Alesya learns by doing. Most research culminated in performances and public presentations. The learning objectives were mostly intertwined. Underneath is a list of the activities, with which she tackled her learning goals and which she developed over the past year as part of her first PLAN year.

PLAN

Voortgang

Alesya:

In the first year, I have managed to realize two local editions in Eindhoven and Groningen, one building take-over concept in Tilburg and one residency in Amsterdam. All these experiences have helped me to form a better understanding of the working elements of my approach, to create a core structure of my style of creating. There were opportunities to be challenged by the audience and to have time and space to engage in more theoretical research and conversations about the process.

foto: Patricé Hlbocka

DansBrabant:

The process is moving forward. Emphasis this first year was on a number of local sessions and getting to know a variety of performers. As a result of the

various sessions, Alesya, as a curator, is getting better at knowing what she wants and with whom she wants to collaborate. A collaboration that arises more by chance or circumstance pleases her less. A classic theatre set-up, or even a black box, seems so far to fit less within the Motus Sonus concept. Alesya's network - international and outside the scene known to her and even outside dance - could be wider and benefit her work. This will be one of the focus areas in the coming year.

Terugblik

According to mentor party DansBrabant Alesya has done an awful lot this first year. And discovered just as much. Alesya knows which way she wants to go. At first it was sometimes a challenge to stay connected with each other, but during the year we have found a good rapport. From both sides, we find each other and exchange. A good example is the link we think we have found for Alesya in Marta Keil as a sparring partner.

The position our organisation found itself in because of the new set-up for the next four years (and the financial and organisational problems we had to face) had an undeniable impact on our ambitions as mentors and the relationship with the makers. Now that everything is slowly becoming clear, we can shed that baggage and move on.

Consultations were held with great regularity with the DansBrabant team. Both in terms of artistic, and business, PR & marketing and sales. This is an ongoing conversation to this day. DansBrabant is happy with its relationship with Alesya. The way she approaches her profession and the discipline suits us (because she explores the edges of the dance profession, appeals to the audience in a distinctive way), makes us look at things with new eyes (e.g. through the venues she aspires to, the dance styles she combines, the performers and musicians she works with), and sometimes puts us on edge (thanks to Alesya's drive and solid ambition, we are forced to step up in choices that sometimes have to be made quickly). Thanks to the collaboration

PLAN

with BAU, Alesya was able to expand her research and tap into a new network.

The impact of being part of PLAN network is very tangible. Opportunities from the network are arising, and the interest and general visibility is notable.

Projects

Museumnacht - at Museum Boijmans van Beuningen in Rotterdam (2 maart '24)

Improvised solo

Dans in Fosse - at Espace Germinal in Fosse (FR) (5 april '24)

Improvised solo

Local Session #1 - Urban Dance Days, Eindhoven (10 May '24)

Full evening programme with Motus Sonus performance, lecture, Zine presentation.

- * ongoing research collaboration with composer Max Frimouth and dancer Simon Bus
- * research collaboration with dancers James Olive & Xenia Sairento
- * research collaboration with visual artist Hedwig Rooks
- * research collaboration with lighting designer Erik van de Wijdeven
- * research into curatorial aspects
- * research into the spatial effect of the black box (without entry and exit)

So you Think You Can Dance - at the VerkadeFabriek in Den Bosch (11 May '24)

Full evening dance programme by DansBrabant on the boundaries of the discipline in which Motus Sonus was part of.

Evening at Wennekerpand in Schiedam (21 mei '24)

Performance Trio #1

De Parade - at Parktheater in Eindhoven (22, 23 June '24)

solo research/performance

Participation in Submerge Festival in Berlin (D) (17 augustus '24)

Performance Trio #1

Participation in Makerssessie at the Nieuwe vorst in Tilburg (21 augustus '24)

Performance Dvoye

Seasoning / DDW - at United C in Eindhoven (25, 26 October '24)

Performance Motus Sonus

Participation in After Hours, Beelden aan Zee/Grey Space in the Middle in Den Haag (1 november '24)

Performance Trio#1

Local Session #2 – Moving Futures Festival at gallery NP3 RE:Search:Gallery, Groningen (12 & 14 November '24)

Motus Sonus - evening programme with new (local) dancers

- * ongoing research collaboration with composer Max Frimouth and dancer Simon Bus
- * research collaboration with additional composer: Liza Kuzyakova
- * research collaboration with dancers Lea Ved & Ser Sibico
- * research into space effects of the white cube and diverse audience groups (dance audience on 12 Nov, visual arts audience on 14 Nov)

Local Session #3 - TAKE OVER @ DansBrabant, Tilburg (16 November '24)

- * ongoing research collaboration with composer Max Frimouth
- * researching a blend of existing choreo (TRIO) and improvisation from the Motus Sonus concept.
- * research into curatorial aspects

PLAN

foto: Nas Hosen

BAU residency, Amsterdam (20 November - 19 December '24)

- * intensive research into the possibilities of developing a modular principle on the basis of an existing choreography (TRIO) through the concept of Motus Sonus, so that the work is easier to repeat, for example, and thus easier to place in a variety of locations.
- * ongoing research collaboration with composer Max Frimouth
- * research collaboration with dancers Noelle Vosman & Melissa Antonelli
- * research into space effect and audience engagement (placement in space)
- * exploring new networks

Participation in De Nijverheid in Utrecht (7 december '24)

Motus Sonus

Music Meets Dance - Alesya Dobysh X Sun-Mi Hong (curated by Why not) in BIMHuis in Amsterdam

Improvised solo

BAU - at BAU in Amsterdam (19 December '24)

Public closing of a month of research: TRIO x Motus Sonus

PLAN

Maxime Dreesen

eerste jaar 2024

Mentorpartij(en): De Nieuwe Vorst / Joanne Mensert

Leerdoelen

1. een gezamenlijke, hoopvolle utopie?

In "Peekaboo" hebben we door collectieve werksessies en gedeelde dramaturgie gebouwd aan een gezamenlijke visie. De voorstelling bracht zowel makers als publiek samen in een gedeelde verbeelding van een speelse toekomst.

2. Hoe kan ik als individuele queer maker een vorm van collectiviteit binnenbrengen in mijn makerschap?

Door samen te werken met een diverse cast en input van hen te integreren, heb ik geleerd om ruimte te maken voor meerdere perspectieven binnen een creatief proces. Dit heeft geleid tot een meer gelaagde en inclusieve voorstelling.

3. Hoe beïnvloedt het ruimtegebruik een manier van denken?

Hoe communiceert de ruimte een filosofie over de toekomst? De keuze voor een kleur- en fantasierijk decor in "Peekaboo" bracht het publiek mentaal dichterbij de performers. Dit benadrukte hoe een ruimte vormgeven een actieve rol speelt in het vormgeven van een collectieve ervaring en een toekomstvisie.

Voortgang

Maxime:

Inhoudelijk en artistiek ben ik zeer tevreden over het traject tot nu toe. Ik heb werk mogen maken waar ik al lang op heb zitten broeden. Leervragen ontplooiën zich tot een verdere verdieping van mijn praktijk: deelvragen worden beantwoord, maar roepen ook weer nieuwe inzichten en vragen op. Wat betreft vervolgstappen is er nog werk te doen op het gebied van

internationale spreiding en de verdere professionalisering van de organisatie rond mijn projecten. Na dit traject ga ik starten met het maken van een performatief concert, waarin ik mijn praktijk verder zal onderzoeken en uitbreiden.

De Nieuwe Vorst:

De omvang van de productie Peekaboo en de uitdagingen die we gaandeweg op organisatorisch en communicatievlak zijn tegengekomen hebben ervoor gezorgd dat er minder ruimte is geweest voor een inhoudelijk gesprek over de gestelde leerdoelen dan ik als mentor van te voren voor ogen had. Maxime heeft in het maken van Peekaboo mijns inziens een belangrijke ervaring opgedaan in het werken met een grotere cast, en gezamenlijk makerschap. De voorstelling toont mijns inziens een collectieve en hoopvolle utopie, inhoudelijk is Maxime daarin geslaagd.

Foto: Olympe Tits

PLAN

Terugblik

Maxim geeft aan dat hen met een fantastisch team heeft mogen werken en belangrijke stappen heeft gezet dankzij de mogelijkheid om meerdere try-outs bij PLANpartners te doen over een gespreide periode. Dit heeft de ruimte gegeven om het werk verder te verfijnen en door te ontwikkelen na de repetitieperiode. Dat veroorzaakte meer zekerheid en vertrouwen in diens praktijk en een kwaliteit waar Maxime naar streeft: een balans tussen toegankelijkheid en experimenteel.

De Nieuwe Vorst blikt terug op een intens traject met grote uitdagingen. Het heeft inzicht gegeven in hoe De Nieuwe Vorst in de toekomst een mentorschap vorm wil en kan geven.

Maxime en De Nieuwe Vorst hadden een sterke intuïtieve en inhoudelijke match. Er is extra financiering bij fondsen geworven voor de voorstelling PEEKABOO en heeft de start van het project een flinke boost gegeven. De samenwerking was op inhoudelijk vlak succesvol, maar was met name op zakelijk vlak complex doordat er verschillende projectfinanciering in Vlaanderen en Nederland liepen. Dit veroorzaakte onduidelijkheden in de communicatie waardoor na overleggen tussen Maxime, De Nieuwe Vorst en de PLANpartners is besloten dat Cement (inhoudelijk) en Bloos (organisatorisch) het traject komend jaar gaan begeleiden.

“Het netwerk in Brabant heeft ontzettend veel mogelijkheden geboden. Dankzij de betrokken theaters die de voorstelling wilden boeken, konden we meerdere try-outs organiseren, wat essentieel was om de voorstelling te maken tot wat die nu is.”

Maxime Dreesen

Projecten met korte beschrijving

‘Peekaboo’ (2024)

Een interdisciplinaire theatervoorstelling over cruising, de kracht van collectiviteit en speelse hoop. Creatie-residentie bij De Nieuwe Vorst en de Verkadefabriek in september en oktober.

Foto: Casper Koster

PLAN

Recensies:

"De Vlaamse theatermaker Maxime Dreesen slaagt er in 'Peekaboo' glansrijk in om diens kijk op vluchtige seks in de buitenlucht te etaleren. Nooit plat, wel gewaagd [...] in een psychedelisch decor zien we hoe Addi De Biasi, Courtney May Robertson en Birame elkaars lijven, sappen en geuren haast verorberen. Vooral Robertson levert een adembenemende performance: de manier waarop ze krioelt van genot en geluidjes maakt als een soort paradijsvogel, is even opwindend als ontroerend."

★★★★, de Volkskrant 13/01/2025

"De voorstelling omarmt de frivoliteit, de overdrijving en het kunstmatige en is daarmee uitdagend vrolijk. Zie de overrijpe decorstukken, de gloeiende taal van vervoering van de MC die als een gepassioneerd antropoloog af en toe weer opduikt voor een nieuwe observatie, en de drag elementen, waaronder een geweldige creatie van badjassen."

Theaterkrant 12/01/2025

"Toen de eerste voorstelling afgelopen was, bleven twee twintigers nog vijf minuten tongkussen in hun zitje. Ze leken de theorie achter het stuk meteen om te zetten in de praktijk"

Het Belang van Limburg 22/01/2025

Anthony Van Gog

tweede jaar 2024

Mentorpartij: DansBrabant / Nienke Rooijackers

Leerdoelen

1. Het komen tot een definitieve uitbeelding van het zelfloze lichaam

Het onderzoek naar de 'uitbeelding van het zelfloze lichaam' had met de samenwerking met Evangelos Biskas en de totstandkoming van *crowdkill* (première december '23) een onverwachte vlucht genomen. De voorstelling ging vanaf '24 op tour, waarmee de theatrale- en bewegingstaal van Anthony aan breder publiek getoond kon worden. De reacties waren uitgesproken – van uitermate positief tot weerstand. Wat ons betreft passend bij Anthony's uitgesproken, concessieloze taal en benadering.

2. Het kunnen ontwikkelen en ontwerpen van basgeluid en het bezitten van de nodige technische vaardigheden

Omdat er in '23 al stevige stappen waren gemaakt in het bewegingsonderzoek, heeft '24 naast uitvoering van *crowdkill* vooral in het teken gestaan van geluidsonderzoek. Anthony bouwde zijn compositievaardigheden uit en besloot nader onderzoek te doen naar de manier waarop de materialen (behuizing) van de subs de klank beïnvloeden.

3. Onderzoek naar de invloed van materiaal van de behuizing van de subs en de mogelijke esthetische waarde daarvan

Van juli – september ging Anthony in residentie bij het EKWC om te onderzoeken welke invloed het gebruik van keramiek heeft op de geluidskwaliteit. Hij maakte verschillende behuizingen voor subs. Het was een allereerste kennismaking met de mogelijkheden. Het proces van werken met klei was van grote meerwaarde voor het toeëigenen van een eigen werkmethode.

PLAN

“Tijdens PLAN werd ik van conceptueel maker-die-alles-van tevoren-had-uitdacht, een regisseur/choreograaf die maakt door te doen. Ik durf veel meer ‘niet te weten’.”

Anthony van Gog

Het werken met klei zet Anthony voort. Naast onderzoek naar geluidskwaliteit is er de esthetische kwaliteit van de subs bijgekomen. De sub als object. De EKWC-periode werd afgesloten met twee openbare presentaties in Oisterwijk. Deze bleken niet alleen op vlak van zijn geluidsonderzoek interessant, de presentatie mondde uit in een volwaardige installatie. Na de residentie bij EKWC is Anthony nog twee weken in residentie geweest bij DansBrabant waar hij doorwerkte met keramiek.

4. In staat zijn een goede 'Artist Statement' te formuleren en deze uit te dragen.

In het kader van Publiek&Context ontmoet Anthony verschillende denkers, makers – mensen die hij niet kent, maar met wie hij een connectie voelt, om over zijn werk te praten: hoe wordt het ervaren? Welke woorden kiezen zij? Allemaal om taal te vinden om te communiceren met publiek en fondsen. Eerste ontmoeting was met de Tilburgse filosoof Arthur Kok. Naar aanleiding van die ontmoeting is het plan uitgebreid naar een podcast-idee, waarin de gesprekken opgenomen worden en een podcastmaker wordt uitgenodigd om het gesprek te condenseren naar max 20 minuten – om zo Anthony op weer een andere manier terug te laten luisteren naar het gevoerde gesprek. De podcasts kunnen mogelijk worden ingezet als context bij oud en nieuw werk. Dit project gaat in '25 definitief van start.

5. Het vinden van de geschikte partners en context voor de presentatie van mijn werk en verwerven van de nodige zakelijke/strategische kennis

Met de deelname aan Moving Futures is helder geworden dat Anthony's werk goed past in de zwarte doos van het theater, weliswaar met publiek rondom en liefst met ingeschoven tribune. Er is samen met DansBrabant een

start gemaakt met ontwikkeling van theaterpartners. Daarnaast lopen contacten met meer museale presentatieplekken als de Vleeshal (Middelburg) en de Oude Kerk (Amsterdam) en MU (Eindhoven) en het muziekfestival Roadburn (Tilburg).

Voortgang

Anthony heeft in zijn eerste jaar een vliegende start gemaakt, waarin hij zijn leerdoelen (bewegingsonderzoek, geluidsonderzoek en hoe deze twee samen te brengen in één voorstelling) met *crowdkill* binnen één jaar verwezenlijkte. Voor het tweede jaar hebben we gekozen voor iets meer luwte en verdieping van een eigen werkmethode. De intensieve residentie bij het EKWC paste daarin bijzonder goed. Daarnaast lag de focus op spelen met *crowdkill* - en daarmee het vinden van speelplekken en publiek. Anthony startte met de conceptontwikkeling aan zijn 'basconcerten': geluidsperformances waarin de bassen een spel aangaan met architecturale omgeving. Ook dit wordt komend jaar verder uitgewerkt. Na het bewegingsonderzoek met 1 performer is Anthony nu toe aan werken met meerdere performers. Daarnaast gaat de aandacht naar de plek in het veld: hoe communiceer je over je werk, wanneer en met wie? Daarvoor wordt o.m. het podcast-plan opgezet en worden de gesprekken met ons verkoop- en marketing-team geïntensiveerd.

Terugblik

Voor Anthony heeft het PLAN-traject de nodige ruimte, tijd en aandacht gegeven zowel aan het specificeren en uitwerking van het thema het 'zelfloze lichaam' als aan zijn ontwikkeling als professionele maker. De residentie bij het Europees Keramisch Werkcentrum en de conceptontwikkeling van twee kleinschalige performances bij PARK, centrum voor beeldende kunst, en bij museum De Pont, zijn daar concrete resultaten van.

PLAN

foto: Anthony van Gog

Daarnaast heeft *crowdkill* veel getourd, op verschillende locaties en binnen wisselende context gespeeld. De voorstelling is zo optimaal getest in termen van publieksaantal en -reacties en afstemming op de ruimte om komende jaar de voorstelling verder te kunnen presenteren.

Touren met de voorstelling *crowdkill* bij Moving Futures was een spannende keuze, vanwege de eisen rond de presentatie, de akoestiek van verschillende ruimtes en de beperkte testmogelijkheid qua opbouwtijd. Dankzij de speelbeurt in Rotterdam, is duidelijk geworden dat de voorstelling ook grotere publieksaantallen aankan. Dit maakte de weg vrij voor presentaties op bijvoorbeeld Playground en Roadburn.

DansBrabant benoemt dat Anthony gefocust onderzoekt, maar tegelijkertijd open staat voor een kritische blik en feedback. De samenwerking met andere makers zoekt hij op. De samenwerking met EKWC was belangrijk voor Anthony's ontwikkeling, die DansBrabant hem onmogelijk zelf had kunnen bieden. Interdisciplinair willen werken betekent soms je eigen discipline (even) helemaal loslaten - en zien wat een andere kunstvorm en werkwijze biedt. Binnen het PLANnetwerk ontstond zo ook de mogelijkheid om de keramische subwoofers te kunnen tonen bij United Cowboys tijdens hun Seasonings programma als onderdeel van de Dutch Design Week.

Projecten met korte beschrijving

Moving Futures bij Theater aan de Rijn - Arnhem (19 april '24)
crowdkill

Moving Futures bij Theater Rotterdam - Rotterdam (26 april '24)
crowdkill

Moving Futures bij Theater Bellevue - Amsterdam (25 mei '24)
crowdkill

PLAN

Afsluitende presentatie bij EKWC - Oisterwijk (9 september '24)

keramische subs - installatie

Deelname aan groepsexpositie bij EKWC - Oisterwijk (28 september '24)

keramische subs - installatie

Seasonings / DDW bij United-C - Eindhoven (25 en 26 oktober '24)

untitled subs

Playground Festival, STUK - Leuven (B) (16, 17 november '24)

crowdkill

foto: Bas de Brouwer

King Sisters

tweede jaar 2023

Mentorpartij: Festival Cement / Leonie Clement en Janneke Defesche

Leerdoelen

Artistiek

1. Hoe verleggen we onze focus van virtuositeit als doel naar vakmanschap als middel?

Op dit moment werken we aan het ZING ONTBIJT. Dat is een participatievoorstelling en locatievoorstelling. Hierdoor kunnen we niet anders dan ons vakmanschap inzetten als middel. Namelijk als middel om ons publiek, met uiteenlopende zangkwaliteiten en niveaus, mee te laten doen in het werk. Zo stellen we onszelf in dienst van het werk en verleggen we de focus van onze virtuositeit als doel naar vakmanschap als middel.

2. Welke relaties kan de stem met het lichaam aan gaan? & Hoe kan emotie in plaats van muziek de boventoon voeren?

In onze voorstelling *Close to Harmony* (2024) is er veel aandacht gegeven aan het benutten van het lichaam. We zijn minder zangers, en meer performers die ook zingen. We bewegen, vertellen, zijn stil en durven een emotionele bom te laten barsten, vormgegeven in toneelspel. Zang is er ook, als de lijn of onderstroom die ons verbindt. Ook in het ZING ONTBIJT onderzoeken we hoe een beweging, in de vorm van een concrete handeling, kan aanzetten tot het maken van geluid. Het gaat dan ook minder om *hoe* je zingt, maar meer erom *dat* je zingt. En wat zingen in jou en in de groep tweeebrengt.

3. Kan het vormen van je eigen stem een activistische, politieke daad zijn?

Na het maken van *Close to Harmony* hebben we ervaren dat het blootleggen van verschillen tussen ons als persoon en een poging elkaar weer te vinden, van groot belang is voor onszelf maar ook in de wereld om ons heen. Ook in het ZING ONTBIJT gaat het over het luisteren naar alle verschillende stemmen en daar ruimte aan geven. En dat is in deze tijd zeker een activistische, politieke daad.

PLAN

4. Hoe geven we vorm aan een werkproces dat ieders creatieve tempo ten goede komt?

Elke voorstelling heeft bij ons een eigen werkproces, hierdoor vragen we steeds opnieuw welk creatieve tempo nu het beste bij ons werkproces past. Ook hebben we gesprekken met Job Rietvelt over het functioneren en de toekomst van ons collectief. Hierin komen onze waarden en manier van werken aan bod. Zo zorgen we dat we ook in het continue werk voor het collectief ruimte vinden voor ieders creatieve tempo. Zo hebben we met Job bijvoorbeeld twee codes of conduct opgesteld, één voor onze organisatie en een voor onze creatieve samenwerkingen met ons artistieke team. Ook werken we tijdens een maakproces 4 dagen in de week (ipv 5) en delen we het op in een aantal blokken, verspreid over een half jaar.

5. Hoe bouw je aan een duurzaam, artistiek team?

Als de samenwerking goed verliep, de persoon weer beschikbaar is én past bij het concept, werken we met dezelfde mensen. We werken nu opnieuw met Justa ter Haar, Akelei Loos, Lonneke van der Palen en Floor Öfner (die nu tot ons vaste team hoort). Ook houden we evaluatiegesprekken na projecten om de relaties goed te houden. Daarnaast werken we graag met mensen die wonen op de plek waar we repeteren.

Organisatorisch

6. Hoe waarborgen we een gezonde samenwerking?

We evalueren na onze projecten. We hebben gesprekken met Job Rietvelt over de waardes en werkwijzen binnen het collectief. En we handelen naar die waardes. We geven elkaar veel ruimte en werken niet te intensief samen. Ook hebben we mentor gesprekken met Leonie en Janneke (Festival Cement), die ons o.a. begeleiden bij onze leerdoelen.

7. Wat hebben we nodig voor continuïteit van de organisatie?

We zitten nu een jaar in de Nieuwe Makersregeling en merken dat eens per jaar een productie maken een te hoge werkdruk voor het collectief is. Daarom gaan we na het ZING ONTBIJT wat meer tijd nemen. Onze volgende voorstelling gaat daarom niet in 2026 maar in 2027 in première. Zo zorgen we voor ademruimte, afstand en research en houden zo het collectief gezond.

8. Wat valt onder stichting King Sisters en wat niet?

Daar zijn we erg naar aan het zoeken. Het liefst zouden we zowel soloprojecten als collectief werk uitbrengen onder stichting King Sisters. Dit is alleen niet gemakkelijk met partners, subsidies en speellocaties. Daarom heeft dat nog meer tijd nodig om goed te ontwikkelen. Hierover praten we met Leonie, Janneke en Job. Joske en Annelie doen op dit moment allebei onderzoek voor een nieuw solowerk wat ze in de toekomst onder King Sisters willen uitbrengen.

Marketing

9. Hoe communiceren we dat we zowel collectief als individueel werk maken?

Ook daarin zijn we nog zoekend. We zijn bezig met het maken van een website, waarin we collectief werk delen, maar ook onszelf als solo maker presenteren. Ook delen we in onze nieuwsbrief en op socials ontwikkelingen van ons solowerk. Als we ons collectieve werk verkopen, tippen we soms ook soloprojecten. Om ons hierbij te helpen hebben we marketeer Esra Merkel (BOG., Wunderbaum, Urland) voor het komende jaar aangenomen.

Voortgang

King Sisters:

We zijn heel blij met Leonie en Janneke als mentors. De gesprekken zijn open en gelijkwaardig. Het is altijd duidelijk wat wel en niet kan. Ze geven feedback op onze concepten en denken mee over onze artistieke ontwikkeling, bijvoorbeeld door tips te geven voor workshops of mee te denken over (individuele) onderzoeken. Ook staan ze ons bij met financieel en marketing advies (door Eugenie Verschuren).

PLAN

Cement:

We voeren een naar ons idee gelijkwaardig gesprek met de King Sisters. Ze hebben qua organisatieontwikkeling grote stappen gezet (taakverdeling, aanvulling van het collectief met Floor) en hebben een fijn artistiek team om zich heen verzameld. Terugkerende vraag blijft de verhouding tussen solo en gezamenlijk werk, daar ligt nog een uitdaging.

Terugblik

De King Sisters benoemen dat ze steeds meer op elkaar ingespeeld raken en het maakproces voor het *ZING ONTBIJT* vanuit de ervaring van *Close to Harmony* soepel verloopt. Met de ondersteuning van een zakelijk en productie leider ervaren zij meer ondersteuning en goede voorbereiding. Dit helpt ook om de langere lijnen richting de toekomst te formuleren. King Sisters (h)erkent hun eigen leerpunten en vraagt daar actief hulp bij. Niet alleen van Cement, maar ook externe coaches, bijvoorbeeld bij Job Rietvelt. Dat levert nieuwe perspectieven op.

Projecten met korte beschrijving

De Grote Post

In januari 2024 hadden we een residentie bij De Grote Post in Oostende. We werkten al samen met Jessie, onze regisseur. Het was een hele fijne werkomgeving en we hebben in deze week heel vrij van alles kunnen uitproberen. Toch zijn hier ook een paar basis ingrediënten voor de voorstelling ontstaan. Zoals in- en uitchecken. En het werken met het afbakenen van ruimtes. Ook begonnen we hier te werken met heel persoonlijk materiaal.

foto: Sofie Knijff

Close to Harmony

Deze voorstelling maakten we in 2024 en ging in première op Festival Cement. Hierna hebben we de voorstelling nog +/- 20 gespeeld in Nederland en 1 x in België op het KIEM Festival in Oostende. Het is een voorstelling waar we langer de tijd voor hebben genomen met twee onderzoeksweken in 2023. Dat was een nieuwe werkwijze en we zijn blij met het eindresultaat, kregen een mooie recensie en toerden door Nederland en België.

PLAN

foto: Sofie Knijff

Werfplaats

In september 2024 deden we een werfplaats in Pand18, 's-Hertogenbosch. We hadden allemaal ruimte gehad om ons los van elkaar ergens in te verdiepen en brachten deze kennis nu mee naar het collectief. Iedereen mocht een of twee dagen invullen en de anderen wat leren in de vorm van een workshop. Deze dagen waren, als het paste ook open voor anderen, zodat we onze kennis met een grotere groep konden delen. Het was heel waardevol iets te delen uit je eigen praktijk, los van een productie. En we bespraken met elkaar hoe je die ontwikkeling in het komend jaar kon doorzetten.

Repetitieperiode ZING ONTBIJT

In oktober/november 2024 hebben we 3 weken gerepeteerd aan het ZING ONTBIJT. Dit deden we bij De Sloot in Amsterdam, waar we ook ons kantoor hebben. Het waren vruchtbare repetitieweken waarin duidelijk werd hoe de voorstelling eruit gaat zien en wat belangrijke kernwaardes zijn voor deze voorstelling.

Individuele Ontwikkeling

We hebben ons ook alle drie los van elkaar ontwikkeld. Dit is voor ons belangrijk zodat de samenwerking altijd fris en vol nieuwe kennis zit. Annelie deed de Summer Academy van Nicole Beutler en is zangles gaan volgen bij Els Mondelaers.

Marthe deed meerdere workshops, onder andere van haar grote voorbeeld Alma Söderberg. Joske volgt op dit moment een schrijfworkshop bij Rosa Vlogman, wat ook in het komend jaar doorgaat. Ook speelde Marthe en Annelie een aantal keer hun solovoorstelling. Via het Parktheater op de Parade in Eindhoven, via Via Zuid op PAS Festival en via King Sisters op het Sloot Festival in Amsterdam.

Recensie:

"Harmonie blijkt gaandeweg een kwetsbaar laagje, de eensgezindheid staat onder druk. Dat tekent zich al snel af in deze muzikale performance. Eendracht maakt in dit dartele, a capella gezongen stuk plaats voor uitgesproken stemmen van zelfbewuste vrouwen met een eigen identiteit en een eigen kijk op het leven. Maar zo blijkt na een gezongen én fysieke strijd van een dik uur, het onderlinge respect is onverminderd groot. De drie hebben elkaar nodig, ze willen elkaar nodig hebben."

door Joost Goutziers theaterkrant 18/03/2024

<https://www.theaterkrant.nl/recensie/close-to-harmony/collectief-king-sisters-via-zuid/>

PLAN

foto: Sofie Knijff

Algemene ontwikkelingen sociale veilige werkomgeving

De laatste jaren is er aandacht en bewustwording ontstaan over het belang van de sociaal veilige werkomgeving. Een sociaal veilige werkomgeving is een werkplek waar mensen zich gerespecteerd, geaccepteerd en vrij voelen om zichzelf te zijn zonder angst voor discriminatie, intimidatie, pesten of andere vormen van ongewenst gedrag. Door situaties bij bijvoorbeeld de Voice, De wereld draait door, Metoo is de aandacht voor de gewenste omgangsvormen sterk toegenomen en lijkt een nieuwe balans te ontstaan.

In deze fase van het groeiende bewustzijn en het vinden van de nieuwe balans is ook de onzekerheid toegenomen. Bij werkgevers, want wat wordt er van een organisatie verwacht. En bij werknemers, want wat mag je wel en niet doen.

Dit heeft geleid tot een enorme groei aan aandacht voor dit onderwerp aangezien veel organisaties opnieuw heroverwegen of zij het goede doen.

De werkzaamheden van de vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon richt zich op de sociale veiligheid en integriteit binnen de werkomgeving. De primaire taak van de vertrouwenspersoon is aanspreekpunt zijn voor alle medewerkers die werkzaam zijn binnen een organisatie. Medewerkers die ongewenst gedrag ervaren, of vermoeden dat er sprake is van ongewenste omgangsvormen kunnen contact opnemen met de vertrouwenspersoon. Onder ongewenst gedrag wordt verstaan agressie en geweld, (sexuele) intimidatie, pesten, discriminatie.

De vertrouwenspersoon ondersteunt en begeleidt medewerkers bij het creëren van oplossingen voor de situaties die zij ervaren.

De vertrouwenspersoon draagt bij aan het vergroten van de sociaal veilige werkomgeving, door het geven van voorlichting en door een bijdrage te leveren aan het ontwikkelen van het beleid.

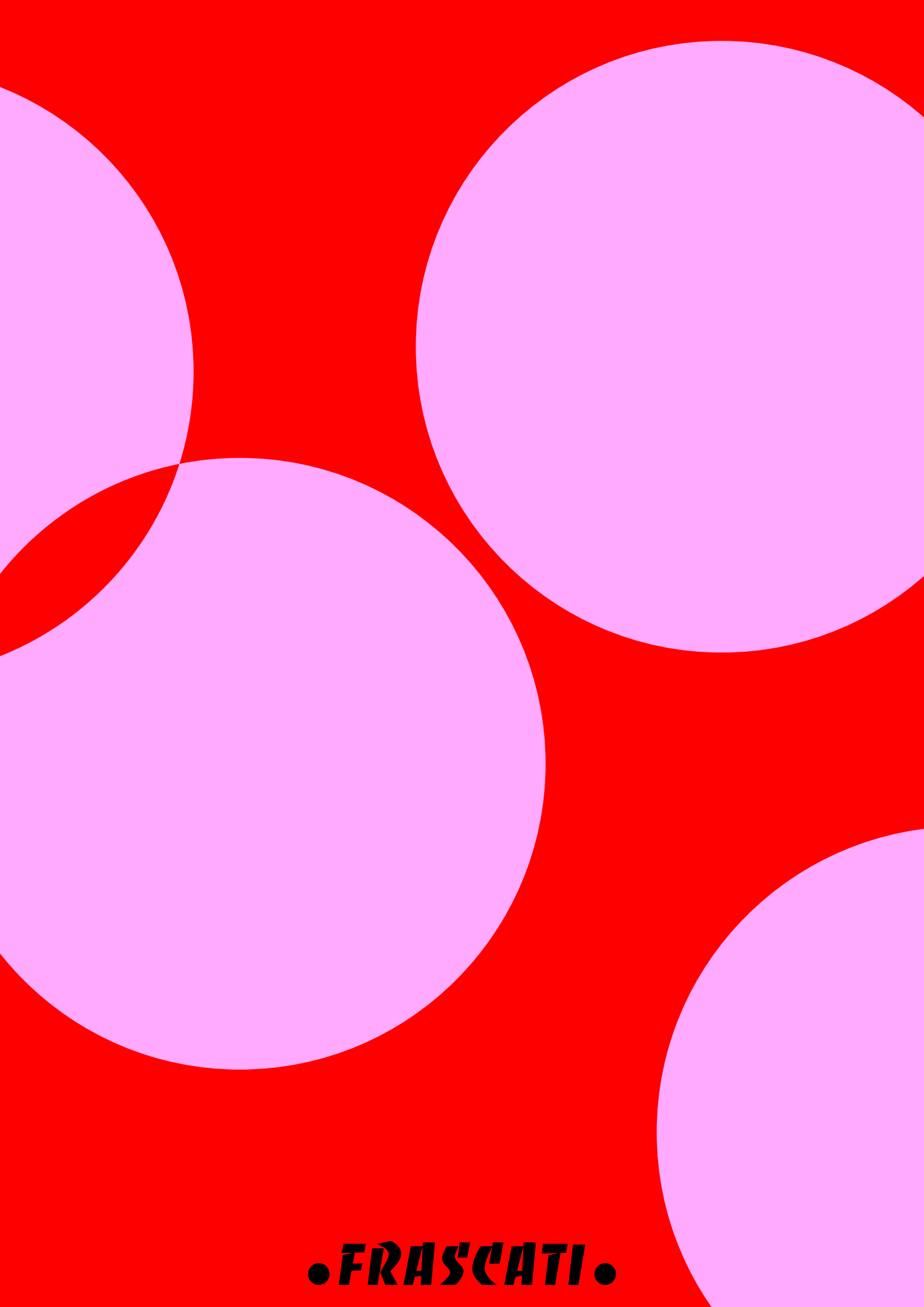
Activiteiten van de vertrouwenspersoon in 2024

In 2024 zijn de gedragsregels en het protocol tot stand gekomen. De projectleider van Plan heeft dit met ondersteuning van de vertrouwenspersoon opgesteld. Het doel hiervan is duidelijkheid te creëren voor iedereen die betrokken is bij Plan.

Daarnaast zijn er twee situaties geweest waarbij de vertrouwenspersoon betrokken is geweest in de rol van sparringpartner voor de aangesloten organisaties en de makers. Dit betreffen geen meldingen.

Meldingen

Aard van de melding	Wanneer	Toelichting
Geen meldingen		

● **FRASCATI** ●